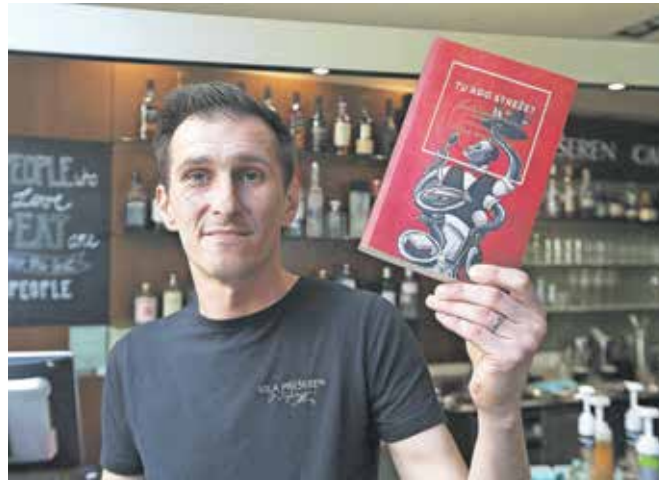

Pokončen in samosvoj

Vladimir Pavšič - Matej Bor je bil osebnost, ki je zaznamovala dvajseto stoletje. Rodil se je pred 110 leti na Goriškem, umrl pa septembra 1993 v Radovljici.

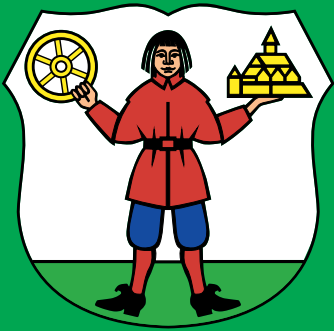
stran 11

Kdo tu streže

Radovljčan Petar Stojanović je napisal knjigo, v kateri ima glavno vlogo – natakarkar.

stran 13

deželne novice

ČASOPIS OBČINE RADOVLJICA, LETNIK 27, 14. NOVEMBRA 2023, ŠTEVILKA 14

V podhodu nastaja galerija na prostem

Popisane in porisane stene podhoda pod železniško progo med Radovljico in Lescami so opremili s slikovitimi grafiti in izvirnimi mozaiki.

MARJANA AHAČIČ

Podhod pod železniško progo na Poljski poti, pešpoti med Radovljico in Lescami, ki je bil zgrajen v okviru rekonstrukcije gorenjske železniške proge pred dvema letoma, je postal umetniška galerija na prostem. Betonske zidove, ki so bili že kmalu po tem, ko so podhod zgradili, porisani in po-

pisani z bolj ali manj primernimi vsebinami, so udeleženci delavnic, ki jih je organiziral Mladinski dnevni center KamRa Radovljica, opremili s slikovitimi mozaiki in grafiti.

Kot je povedala Jasmina Šubic z Ljudske univerze Radovljica, v okvir katere sodi tudi Mladinski center KamRa, so podhod uredili v sklopu delavnic, ki sta jih vo-

dila mojstra Urška Ambrožič Potočnik (mozaiki) in Fedja Šičarov (grafiti). »Uporabili smo obstoječe grafitne in motive dobrih poslikav, jih osvežili, prebarvali in jim dodali ozadje, nekatere pa preuredili v mozaike. Pri urejanju so sodelovali tako udeleženci KamRe – otroci, mladostniki in mladi – kot udeleženci programa PUM -O+, na delavnicah pa so se

nam pridružile tudi prostovoljke iz medgeneracijskega centra in drugi občani.« Pri montaži mozaikov na steno je pomagal Miha Potočnik (Rokodel'c tesarstvo in krovstvo).

Prenovljeno steno v podhodu so s priložnostno slovesnostjo odprli včeraj. Projekt je v okviru participativnega proračuna financirala Občina Radovljica.

Foto: Gorazd Kavčič

Častno priznanje Cvetu Uršiču

Na dnevih Socialne zbornice Slovenije so podelili nagrade in priznanja za delo na področju socialnega varstva v letu 2023. Častno priznanje zbornice je prejel Cvetu Uršič.

SUZANA P. KOVAČIČ

Na Gorenjsko je šlo letos častno priznanje zbornice Radovljičanu Cvetu Uršiču, znak strokovne odličnosti zbornice pa Mirjani Česen, direktorici VDC Kranj.

do 2022 državni sekretar na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Je soavtor predloga prvega razvojnega dokumenta na področju invalidskega varstva v samostojni Slove-

Cvetu Uršič / Foto: Tina Dokl

Cvetu Uršič je dolgoletni član Socialne zbornice Slovenije in izpraševalec v komisijah za strokovne izpite s področja socialnega varstva. Kot je zapisano v obrazložitvi priznanja, je bil v letih 2019 in 2020 član Sveta varuha človekovih pravic, od 2018 do 2022 tudi član Sveta Vlade RS za aktivno staranje in medgeneracijsko sodelovanje ter v letih od 2020

niji in predloga Zveze delovnih invalidov Slovenije za dopolnitev ustave z besedo invalidnost ter predloga Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije za dopolnitev ustave z 62. a členom (znakovni jezik in jezik gluhoslepih). Je tudi prejemnik najvišjega odličja Zveze delovnih invalidov Slovenije za uveljavljanje pravic invalidov.

Koncert Policijskega orkestra s Heleno Blagne

MARJANA AHAČIČ

Tradicionalni prednovoletni koncert Policijskega orkestra v Linhartovi dvorani Radovljica bo v torek, 5. decembra, ob 19. uri.

Orkester bo tokrat nastopil s pevko Heleno Blagne, ki je s

to zasedbo pred dvanajstimi leti že gostovala v Radovljici. Vstopnice po ceni 15 evrov so naprodaj na blagajni Linhartove dvorane eno uro pred vsako prireditvijo, rezervacije pa so možne vsak delavnik od 8. do 15. ure (tel. št. 04 537 29 00).

OBČINSKE NOVICE

Evropski denar za Kropo

Turizem Radovljica je bil uspešen pri prijavi na razpis ministrstva za gospodarstvo.

stran 3

KRAJEVNE NOVICE

Resnica ostaja ena sama

Ob praznovanju praznika KS Lancovo slavnostni nagovor poslanca državnega zbora Martina Premka

stran 5

ŠPORT

Sprejem za uspešne športnike

V radovljiški občini živi veliko odličnih športnikov. Najuspešnejše je na sprejem v Čebelarški center Lesce povabil župan Ciril Globočnik.

stran 8

SKUPNOST

Prilagojeno posamezniku

Tudi ljudje, ki potrebujejo veliko podpore, si zaslužijo boljše življenje kot to, ki ga imajo v instituciji, poudarja jo v CUDV Radovljica.

stran 10

OBČINSKE NOVICE

Nič več po elektronski pošti

V Zdravstvenem domu Radovljica bodo klasično komunikacijo po elektronski pošti s prvim januarjem prihodnje leto v celoti nadomestili s komunikacijo z uporabo spletne aplikacije doZdravnika.

MAŠA LIKOSAR

V Zdravstvenem domu Radovljica bodo klasično komunikacijo po elektronski pošti s 1. januarjem prihodnje leto v celoti nadomestili s komunikacijo z uporabo spletne aplikacije doZdravnika, ki omogoča hiter in varen stik z izbranim osebnim zdravnikom in medicinsko sestro.

V aplikaciji bo lahko pacient varno in zanesljivo naročil zdravila, napotnice, uredil bolniški dopust ali komuniciral z ambulantno izbranega zdravnika. Obenem bo omogočala, da pacient k svojemu uporabniškemu imenu doda tudi svojca ali drugo zavarovano osebo, ki ni samostojna pri uporabi elektronskih naprav, kot so denimo otroci ali starostniki.

S pomočjo svojega uporabniškega imena bo lahko naročil tudi zdravila, napotnice ipd. za svojca. Kot še dodajajo v Zdravstvenem domu Radovljica, bo za tiste, ki niso večji uporabniki računalnika in naročilo lahko kakšen dan počaka, možna tudi pisna komunikacija po običajni pošti, na prvem mestu pa ostajata fizičen obisk in telefonski klic v ambulanto. Če pacienti še niso uporabniki aplikacije doZdravnika, se lahko registrirajo na spletnem naslovu www.dozdravnika.si.

Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin je konec oktobra obvestila potrošnike, da je iz prodaje odpoklicala korenje z vsebnostjo kadmija. Ta namreč po ugotovitvah pristojnih sicer predstavlja sprejemljivo tveganje za zdravje odraslih, a nesprejemljivo tveganje za zdravje otrok, še zlasti dojenčkov. Vrednost kadmija v korenju je znašala 0,19 miligrama na kilogram, mejna vrednost znaša 0,10 miligrama. Kot so pojasnili v upravi, je bilo na trgu 1,1 tone oporečnega korenja.

Sporno korenje tudi v radovljiškem vrtcu

Korenje, ki ga je zaradi povišanih vrednosti kadmija uprava za varno hrano odpoklicala iz prodaje, so pri pripravi jedi uporabljali tudi v radovljiškem vrtcu. Vrtec do nadaljnega pri dobavitelju spornega korenja hrane ne bo več naročal, pristojni na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje pa mirijo, da ni verjetno, da bi enkratno oziroma kratkotrajno uživanje tega korenja predstavljalo tveganje za zdravje otrok.

MARJANA AHAČIČ

Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin je konec oktobra obvestila potrošnike, da je iz prodaje odpoklicala korenje z vsebnostjo kadmija. Ta namreč po ugotovitvah pristojnih sicer predstavlja sprejemljivo tveganje za zdravje odraslih, a nesprejemljivo tveganje za zdravje otrok, še zlasti dojenčkov. Vrednost kadmija v korenju je znašala 0,19 miligrama na kilogram, mejna vrednost znaša 0,10 miligrama. Kot so pojasnili v upravi, je bilo na trgu 1,1 tone oporečnega korenja.

Korenje so pridelali v zelenjadarstvu v Voklem; del ga je odkupila Kmetijska zadruga Cerklje, ki ga je dobavila petim kupcem, med drugim tudi Vrtcu Radovljica.

»Ugotovili smo, da je bilo sporno korenje 26. septembra dobavljeno v vse štiri kuhinje vrtca. Ker smo bili o neustreznosti korenja obveščeni šele konec oktobra, smo ugotovili, da je bilo približno 40 kilogramov korenja že zaužitega,« je povedala ravnateljica Vrtca Radovljica Anja Ussai.

»KZ Cerklje je vrtcu dobavljala zelenjavo različnih pridelovalcev, od zelenjadarstva iz Voklega je vrtec dobival samo korenje, ne pa tudi druge zelenjave. Pregledali smo zaloge korenja in druge zelenjave, ki jih je dobavila KZ Cerklje, jih odstranili in vrnilo dobavitelju. Do nadaljnega pri navedenem dobavitelju ne bomo naročali nobene zelenjave,« je pojasnila in poudarila, da v primeru odpadka živila na trgu v vrtcu ravnajo v skladu s sistemom HACCP in navodilom o odpoklicu živila. Starši so bili o dogodku obveščeni prek aplikacije eAsistent na praznični torek, 31. oktobra, informacije so kasneje objavili tudi na spletni strani vrtca, skupaj s pojasnilom, ki so ga pridobili od Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) in Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.

Pojasnilo NIJZ
Kot so v pojasnilo vrtcu zapisali na NIJZ, je kadmij sicer strupen element, ki pa se mu v prehrani ne moremo popolnoma izogniti. »Vemo pa, da dolgotrajna (celoživljenjska) izpostavljenost višjim koncentracijam lahko vodi v tveganje za

zdravje ljudi. Dobro že poznamo njegovo pojavljanje, zato z različnimi ukrepi zmanjšujemo njegovo prisotnost v naši prehrani, med drugim tudi z mejnimi vrednostmi, ki so bile presežene v obravnavanem korenju. Še posebej želimo zmanjševati vnos kadmija pri otrocih, saj mu bodo izpostavljeni še celo življenje,« so poudarili.

»V primeru, da bi bili otroci korenju s tako ravno onesnaženosti morebitno izpostavljeni dlje časa, bi lahko presegali še sprejemljivi (varni) tedenski vnos za kadmij. Ni pa verjetno, da bi enkratno oziroma kratkotrajno uživanje tega korenja predstavljalo tveganje za zdravje vaših otrok.«

Korenje je redno na jedilniku

Kot je še pojasnila ravnateljica, otroci v njihovem vrtcu uživajo korenje enkrat do dvakrat tedensko. V zadnjem tednu septembra in prvem tednu oktobra je bilo korenje na jedilniku v zeleni solati s korenčkom, kot korenčkov pire krompir in kot sestavina juhe z zdrobom in korenčkom. Anja Ussai poudarja, da se zelo trudijo, da bi otroci v vrtcu jedli zdravo hrano. »V ta namen zagotavljamo raznovrstno hrano, sodelujemo z lokalnimi dobavitelji ter v jedilnik vključujemo ekološke izdelke.«

Na krožnikih tudi zelenjava z biodinamičnega vrta

»Obžalujem, da je bilo oporečno korenje uporabljeno tudi v Vrtcu Radovljica, ki si res prizadeva, da otrokom ponuja lokalno pridelano in zdravo hrano. Upam, da gre za posamičen primer,« pa

situacijo komentira župan Ciril Globočnik

»Vrtec je med drugim največji porabnik pridelkov z biodinamičnega učnega vrta, ki smo ga vzpostavili v Radovljici. Vrt je že pred leti pridobil certifikat Demeter, kar zagotavlja popolnoma ekološko pridelavo. Sodelovanje vrtca in vrta je v resnici primer dobre prakse.«

»V primeru, da bi bili otroci korenju s tako ravno onesnaženosti morebitno izpostavljeni dlje časa, bi lahko presegali še sprejemljivi (varni) tedenski vnos za kadmij. Ni pa verjetno, da bi enkratno oziroma kratkotrajno uživanje tega korenja predstavljalo tveganje za zdravje otrok.«

Kot dodaja, je po zagotovilih NIJZ v primeru kadmija, zaužitega s korenjem v radovljiškem vrtcu, vpliv na zdravje otrok k sreči zanemarljiv. »Ob spremenjenem načinu obveščanja potrošnikov in praktično dnevni umik ali odpoklic hrane, tudi zelenjave z domačih njiv, vprašanje, kako varna je naša hrana, ni presenečenje. Sam lokalnim pridelovalcem še naprej zaupam. Predvsem od njihovega odgovornega ravnanja je odvisno, ali pridelajo zdravo hrano, saj državni nadzor nikoli ne bo mogel zajeti vseh površin in pridelkov,« še poudarja župan Globočnik

Enkratna izpostavljenost je majhno tveganje

Mejno vrednost kadmija, ki v korenju predstavlja tveganje za zdravje ljudi, določa uredba Evropske komisije, izdana 25. aprila letos, in znaša 0,1 miligrama na kilogram; v spornem korenju so, kot že omenjeno, ugotovili vrednost 0,19 miligrama na kilogram.

Kadmij je v okolju naravno prisoten ali se pojavlja kot posledica onesnaženja iz industrijskih in kmetijskih virov (fosfatna gnojila). V zemlji in vodi prehaja v rastline in živali, tako da se mu v prehrani ne moremo povsem izogniti. Glavni prehranski viri kadmija so žita, zelenjava, oreščki, stročnice in živalska drobovina. Ob

enkratni ali občasni izpostavljenosti kadmiju z živili s preseženo vrednostjo je malo verjetno, da bi predstavljala tveganje za zdravje ljudi, pojasnjujejo v upravi za varno hrano in dodajajo, da so ukrepi uradnega nadzora namenjeni preprečevanju dolgoročne izpostavljenosti kadmiju.

Kadmij škodljiv za zdravje ljudi

Na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje navajajo, da je v rastlinah povprečno do 0,1 miligrama kadmija na kilogram, v mesu živali običajno pod 0,01 miligrama, višje koncentracije so le v živalskih ledvicah in jetrih (tudi nad 3 miligrame na kilogram). Še sprejemljiv mesečni vnos kadmija v telo je 25 gramov na kilogram telesne teže. Ljudje večino zaužije tega kadmija s prebavili izločijo iz telesa, od tri do pet odstotkov pa ga vsrkajo. Približno polovica se ga razporedi v ledvice, 15 odstotkov v jetra in 20 odstotkov v mišice, izločanje pa traja zelo dolgo.

OBČINA RADOVLJICA

OBVESTILO O OBJAVI:

»Priznanje in nagrada Občine Radovljica odličnim študentom v študijskem letu 2022/2023«

Na spletnih straneh Občine Radovljica www.radovljica.si je v rubriki Razpisi in objave objavljen razpis »Priznanje in nagrada Občine Radovljica odličnim študentom v študijskem letu 2022/2023«.

Ob prazniku Občine Radovljica 11. decembra 2023 bo občina nagradila uspešne študente visokih šol in fakultet visokošolskih strokovnih programov 1. bolonjske stopnje, univerzitetnih programov 1. bolonjske stopnje in magistrskih programov 2. bolonjske stopnje (raven 6/2 in 7), ki so v študijskem letu 2022/2023 zaključili študij in opravili diplomu z odliko. To pomeni, da so dosegli skupno oceno vseh izpitov zadnjega, v celoti zaključenega letnika, vključno z diplomom, najmanj 9,50. Prejeli bodo priznanje in denarno nagrado.

Pogoji in način prijave so navedeni v objavi na spletnih straneh. Rok za oddajo vlog je sreda, 29. 11. 2023.

Dodatne informacije: Monika Sluga, tel. št.: 04 537 23 38, e-naslov: monika.sluga@radovljica.si.

Občinska uprava Občine Radovljica

deželne novice

ODGOVORNA UREDNICA:

Marjana Ahačič (marjana.ahacic@g-glas.si, 031/352-514)

UREDNIŠTVO:

Urška Peternel (pomočnica odgovorne urednice),
Kaja Beton, Matjaž Klemenc, Peter Kolman

ČASOPISNI SVET:

Časopisni svet: Barbara Meglič (predsednica),
Sabina Felc (podpredsednica), Vojka Jesenko, Mendi Kokot in Jernej Kolman

DEŽELNE NOVICE (ISSN 1855-2927) – Ustanovitelj in izdajatelj: Občina Radovljica, Gorenjska cesta 19, 4240 Radovljica (sedež časopisa in uredništva). Pravice izdajatelja izvaja: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj (tel. 04/201 42 00, faks 04/201 42 13, info@g-glas.si, oglasno trženje: Jana Triller, 04/201 42 30).

Deželne novice izhajajo enkrat na mesec v nakladi 23.400 izvodov, brezplačno jih prejema vsa gospodinjstva in drugi naslovniki v občini Radovljica, priložene so tudi izvodom Gorenjskega glasa. Tisk: Tiskarsko središče d.o.o., Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor. Deželne novice so vpisane v Razvid medijev pod zaporedno številko 315. Nenaročenih prispevkov in pisem bralcev ne honoriramo. Pisma bralcev so omejena na največ 3000 znakov s presledki. Prispevke za naslednjo redno številko, ki bo izšla v torek, 5. decembra 2023, morate oddati najkasneje do petka, 24. novembra 2023.

OBČINSKE NOVICE

Evropski denar za Družinska doživetja v Kropi

Javni zavod Turizem in kultura Radovljica je bil uspešen pri prijavi na razpis za sofinanciranje vlaganj v javno in skupno turistično infrastrukturo in naravne znamenitosti v turističnih destinacijah. Za projekt Družinska doživetja v Kropi so na razpisu ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport pridobili skoraj sto tisoč evrov.

MARJANA AHAČIČ

Vsebinsko zasnovano in vlogo na razpis je pripravil JZ Turizem in kultura Radovljica, pri pripravi pa so se povezali s Kovaškim muzejem v Kropi in kranjsko enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, je povedala direktorica zavoda Kaja Beton. »Oba zavoda bosta tudi v nadaljevanju pomembna partnerja pri pripravi vsebin. Ključni del projekta namreč vključuje pripravo družinske tematske poti po Kropi ter ureditev prostora ob Bodlajevem vigenjcu. Pot bo predlagala krožni sprehod po Kropi z ogledom zanimivosti, obstoječe informacijske table bomo dopolnili z digitalizirano vsebino ter v sklopu družinske poti pripravili knjižico nalog. Ob Bodlajevem vigenjcu bomo prostor uredili v skladu s smernicami ZVKDS ter pripravili interaktivne točke na temo kovaštva,« je pojasnila.

Info točka in oprema za prireditve

Poleg investicije v Kropi je del projekta tudi vsebinska ureditev informacijske točke nasproti avtobusne postaje v Radovljici. Trenutno neure-

jen in neizkoriščen prostor bodo tako na smiseln in sodoben način uporabili za predstavitev zanimivosti in doživetij ter obveščali o turistični ponudbi. Poleg tega bodo podobne vsebine umestili na območje dveh največjih ponudnikov nastanitve v destinaciji, to sta Kamp Šobec in River Camping Bled.

Tretji del projekta vključuje nakup opreme za prireditve. S sredstvi razpisa bo JZ Turizem in kultura Radovljica kupil dve pagodi, novo streho za oder s konstrukcijo za luči ter ozvočenje in ograje za prireditve.

Privlačen produkt zunaj osrednjega dela

Vrednost projekta, ki se bo izvajal do septembra 2025, je 120 tisoč evrov (brez davka na dodano vrednost). Od tega bo zavod prejel 80-odstotno sofinanciranje iz sredstev Evropske unije, in sicer iz Sklada za okrevanje in odpornost, preostala sredstva bodo zagotavljali iz drugih virov financiranja, je še povedala Kaja Beton.

»Projekt sledi turistični strategiji Občine Radovljica 2023–2028, v kateri smo si za cilj zadali razvoj projek-

Ključni del projekta vključuje pripravo družinske tematske poti po Kropi ter ureditev prostora ob Bodlajevem vigenjcu. Slika je simbolična. / FOTO: TINA DOKL

tov na območju zunaj samega središča destinacije ter produktov, ki so zanimivi večji del leta. S pomočjo projekta se trudimo doseči prav to: v manj obiskano območje destinacije postaviti privlačen produkt, ki bo zanimiv večji del leta in bo razbremenil osrednji del destinacije ter preusmeril

turistične tokove v regiji Julijske Alpe na obrobje.«

Obnova dvorane kulturnega doma

Občina Radovljica sicer trenutno v Kropi obnavlja dvorano tamkajšnjega kulturnega doma. Že lani so bili obnovljeni stoli, polkrožni portal in kovana mreža ob

vhodu v kulturni dom, dvorana je bila opremljena s scensko tehniko in osvetlitvijo ter video opremo.

V letošnjem letu izbrani izvajalec, to je podjetje Akva-ning, obnavlja veliko dvorano – dvorano samo, balkon, zadržje in orkestrsko jamo, nova bo tudi toplotna izolacija stropa, urejeno bo pre-

zračevanje. Vrednost naložbe v obeh letih znaša približno 545 tisoč evrov. Vrednost del in opreme, pridobljene v lanskem letu, znaša 126 tisoč evrov; ministrstvo za kulturo je naložbo sofinanciralo z 82 tisoč evri.

»S pomočjo projekta želimo v manj obiskano območje destinacije postaviti privlačen produkt, ki bo zanimiv večji del leta in bo razbremenil osrednji del destinacije ter preusmeril turistične tokove v regiji Julijske Alpe na obrobje.«

Ocenjena vrednost del, vključno s projektiranjem in nadzorom, v letošnjem letu znaša 418 tisoč evrov, sofinanciranje ministrstva za kulturo pa je odobreno še v znesku do približno 156 tisoč evrov, so pojasnili na občinski upravi.

V celoti prenovljena dvorana bo za obiskovalce spet odprta v prihodnjem letu.

Obremenjenost šol ni enakomerna

V radovljiški občini delujejo tri redne osnovne šole s skupaj štirimi podružnicami in ena s prilagojenim programom. In če obe radovljiški šoli tako rekoč pokata po šivih, je v lipniški prostora skoraj preveč.

MARJANA AHAČIČ

Na to dejstvo sta že pred časom v pobudi županu opozorila občinska svetnika Tea Beton in Nejc Vobovnik, svetniška skupina SDS pa je predlagala občinski upravi, da izvede strokovni presek stanja šolstva v občini.

Zadnji podatki kažejo na postopno zniževanje števila osnovnošolcev, od 203 v letu 2010 na le še 141 v letu 2022.

Kot so v pojasnilo na svetniško pobudo zapisali pristojni, občinska uprava redno spremlja podatke o predvidenem številu učencev v posameznih šolah. Zadnji podatki o številu rojstev otrok s prebivališčem v občini

Radovljica pa kažejo na postopno zniževanje števila osnovnošolcev, število rojstev v občini namreč postopoma upada, od 203 v letu 2010 na le še 141 v letu 2022.

Število prvošolcev povsod upada

Temu sledi tudi splošni upad vpisov otrok v osnovno šolo. Podatki o številu učencev, ki bi se glede na prebivališče morali vpisati v prvi razred posamezne šole, zajeti iz statističnih podatkov o rojstvih otrok po naseljih in določenih šolskih okoliših, tako kažejo, da naj bi se v Podružnično šolo Begunje v letu 2016 vpisalo 24, letos 19, v letu 2025 pa 18 prvošolcev, v Osnovni šoli F. S. Finžgarja pa v šolskem letu 2016 36, letos 20, leta 2025 pa kar 37 prvošolcev.

Za Podružnično šolo Ljubno statistika za leto 2016 govori o 22, letos sedmih in leta

Število otrok in s tem tudi število prvošolcev v občini Radovljica v zadnjem obdobju upada. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

2025 enajstih vpisanih prvošolcih, v Mošnjah je stanje bolj stabilno: leta 2016 je bilo za prvi razred predvidenih 17, letos in leta 2025 pa 15 prvošolcev. V radovljiški Osnovni šoli Antona Tomaža Linhart, ki je letos, kot pravi ravnatelj Boris Mohorič, polna do

zadnjega kotečka, je bilo za prvošolce leta 2016 predvidenih 69 mest, letos 66, v letu 2025 pa glede na demografske kazalnike le še 51. Trend upadanja števila otrok pa najbolj očitno beležijo v Osnovni šoli Staneta Žagarja Lipnica, kjer je bilo leta 2016 predvidenih 25 mest

za prvošolce, letos 13, čez dve leti pa le še deset.

Šolski okoliši

Predvsem glede na to, da je OŠ A. T. Linhart Radovljica v zadnjem obdobju zelo polna, lipniška pa bistveno manj, ob tem, da se bo glede na demografske podatke očitno trend upada vpisa še nadaljeval, z različnih koncev prihajajo pobude, da bi s spreminjanjem mej tako imenovanih šolskih okolišev del otrok, ki sedaj sodijo pod radovljiški šolski okoliš, preusmerili v Lipnico.

Šolske okoliše, ki so določeni tudi v ustanovitvenih aktih šol in so fiksni, določa posebna uredba o merilih za oblikovanje javne mreže osnovnih šol. To v praksi pomeni, da načeloma starši vpisujejo svoje otroke v šole, ki so del okoliša, v katerem otrok živi, v drugo osnovno pa le, če ta šola s tem soglaša.

Prehodov ni veliko

Kot je povedal ravnatelj Osnovne šole A. T. Linhart Radovljica Boris Mohorič, tako v zadnjem obdobju niso imeli vpisov otrok iz drugih šolskih okolišev. Šola je letos res polna do zadnjega kotečka, a v prihodnjih letih glede na demografske podatke vendarle pričakujejo upad števila učencev.

Upad kot že rečeno pričakujejo tudi na Osnovni šoli Staneta Žagarja Lipnica, kjer se, kot je povedal ravnatelj Boštjan Kališnik, že dlje časa soočajo z vse manjšim številom učencev in bi bili zato načeloma zadovoljni, če bi se njihov šolski okoliš razširil tudi na Lancovo, od koder sicer otroci tradicionalno hodijo v šolo v Radovljico. A predsednik Krajevne skupnosti Lancovo Gregor Remec opozarja, da so ideje prebivalci te krajevne skupnosti na desnem bregu Save že pred leti odločno zavrnili: večina jih vendarle gravitira proti Radovljici, kjer so otroci vključeni tudi v številne popoldanske obšolske dejavnosti, kot so športni klubi, glasbena šola in verouk.

PREDSTAVITVE OBČINSKIH SVETNIKOV

Čas je za delo na področju oskrbe starejših

Radovljčan Simon Resman, svetnik na listi Nove Slovenije – Krščanskih demokratov, je eden od članov občinskega sveta z najdaljšim stažem.

MARJANA AHAČIČ

Po izobrazbi je diplomirani inženir gozdarstva, zaposlen je na Zavodu za gozdove Slovenije. Z ženo imata štiri otroke.

Že 17 let je član radovljiškega občinskega sveta, vedno izvoljen na listi iste stranke – Nove Slovenije – Krščanskih demokratov. Pravi, da se mu zdi zelo pomembno, da smo družbeno aktivni – v gasilskem, športnem, kulturnem ali političnem društvu. »Hvaležen sem vsakemu, ki je pripravljen del svojega prostega časa porabiti za skupno dobro, pa naj bo to skavtski voditelj ali predsednik stranke,« poudarja.

Katere cilje boste v štirih letih skušali uresničiti kot občinski svetnik?

Najpomembnejše pristojnosti lokalne samouprave so na področju prostora, kjer sem aktiven praktično od za-

četka. Želim, da so posegi v okolje resnično premišljeni, ne izsiljeni zaradi kapitala. Koliko sosednjih občin ima zgrešene odločitve in investicije na področju urbanizma in prometa. Mislim, da smo lahko ponosni, kako urejeno občino imamo. Sam še nisem videl kraja, ki ima boljše kakovost bivanja kot Radovljica!

V preteklem desetletju se je najbolj posvečalo vrtcem, šolam, otroškimi in športnim igriščem ter varovanju okolja, kar je najbolj pomembno. Zdaj nas čaka najpomembnejše delo na področju oskrbe starejših!

Naša občina potrebuje tudi kakšno novo kolesarsko cesto. Novih trgovin v Radovljici in Lescah ne potrebujemo. Potrebujemo pa manjše trgovine v drugih krajih naše občine.

Veseli me delo v Komisiji za urbano drevje. Z vašo pomočjo in glasovi Za moj kraj

bomo letos na javnih površinah posadili več kot 40 dreves – toliko jih v Radovljici nismo še nikoli.

Kateri je po vašem mnenju ta čas največji problem v občini?

Marsikatera cesta je potrebna obnove, a glavna težava tudi naše občine je pomanjkanje kapacitet za oskrbo starostnikov. Dom dr. Janka Benedika je z 222 posteljami največji dom starostnikov na Gorenjskem. Vseeno vsako leto dobi 10-krat toliko vlog za sprejem, kot jih lahko sprejme. Vsa družba si zatiska oči pred tem problemom. Občina je sicer že pred leti začela urejati lokacijo v Kamni Gorici za novih 50 postelj, a potrebnega gradbenega dovoljenja še ni na vidiku!

Skrbi me tudi nebrzdan razvoj turizma. Sosednje turistične občine imajo ogromne težave s prometom, parkiranjem, gnečo in nočnim raz-

grajanjem, predvsem pa imamo vsi zaradi turizma onesnaženo Savo. Kaj nam koristi, če smo desetletje vlagali v kanalizacijski sistem in čistilne naprave, če so vse te občine prisiljene spuščati fekalije neposredno v Savo. Turizem, kakršnega imajo na Bledu, v Bohinju ali Kranjski Gori, je veliko breme domačinom in naravi!

Prepričan sem, da bomo imeli zaradi samozvanih vrhunskih menedžerjev na vladi velike težave v prihodnjih letih sestaviti občinski proračun tako, da bodo v njem tudi sredstva za investicije, ne le za zakonsko določene transferje.

Kaj je tisto, kar se vam zdi trenutno v občini dobro urejeno?

Neokrnjena narava (na jugu Jelovica in na severu Karavanke), zaščiten kot Natura 2000, je bogat vir čiste vode in zraka. Naša občina

Radovljčan Simon Resman je že 17 let član občinskega sveta. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

je urejena, brez prometnih zastojev, visokih stolpnic, nedokončanih gradbenih jam in težke industrije.

Imamo lepo urejene šole in vrtce, v katere so vsa leta sprejeti vsi otroci. Starši imamo tudi možnost izbire dveh zasebnih vrtcev (montessori in waldorfski). Športna in otroška igrišča so obnovljena in dobro obiskana.

Kaj vam zaposluje prosti čas?

Družina. Žena pravi, da vse drugo.

Življenjsko vodilo?

Hm. Morda bi ob utapljanju v vseh zakonih, pravilnikih, predpisih ..., ki urejajo tudi našo državo, poudaril, da sta pomembna le dva, napisana že dolgo nazaj.

Minister obiskal dom za starejše

Prejšnji mesec je Dom dr. Janka Benedika obiskal minister za solidarno prihodnost Simon Maljevac, ki se je o aktualnih zadevah na področju skrbi za starejše pogovarjal z direktorjem doma Alenom Grilom, predsednikom sveta zavoda Simonom Resmanom in radovljiškim županom Cirilom Globočnikom.

MARJANA AHAČIČ

»Na ministrstvu želimo biti čim več na terenu, spoznavati prakse, ki jih v zavodih, za katere smo pristojni, uporabljajo pri svojem delu. Verjamem, da je prav znanje, ki ga imamo, tisto, kar je najmočnejše in iz česar izviro pri svojem delu. Z vodstvom doma in županom smo se pogovarjali predvsem o temah s področja

dolgotrajne oskrbe, predstavili so mi izvedeno investicijo, dogovorili pa smo se tudi za sodelovanje za naprej,« je povedal minister Maljevac. »Glede razvoja imamo z vodstvom zavoda zelo podobne poglede. Danes sem videl, da je ta zavod eden tistih, ki ima zelo jasno vizijo za naprej, kar me veseli.«

V okviru tega, je potrdil minister, so se pogovarjali tudi o načrtovani gradnji novega

doma za starejše v Kamni Gorici. »Načelna podpora s strani ministrstva obstaja, projekt pa je treba dobro razviti, pričemer smo ponudili svojo roko. Verjamem, da ga lahko najbolje razvijemo v sodelovanju, tako da bo služil v korist ljudi, ki morajo biti v ospredju našega dela. Torej: graditi moramo tisto, kar je dobro za ljudi, in ne zgolj zidov.« Simon Resman, predsednik sveta zavoda Doma dr. Jan-

Župan Radovljice Ciril Globočnik, minister za solidarno prihodnost Simon Maljevac, direktor Doma dr. Janka Benedika Alen Gril in predsednik sveta zavoda Simon Resman

ka Benedika, je povedal: »Vesel sem, da se ministrstvo zanima za te stvari, pride na teren in jih pogleda. Na svetu smo se že odločili, da je vzpostavitev enote doma starejših občanov naša prioriteta, za katero želim, da jo speljemo do konca. Minister nam je obljubil, da nam bo pomagal pri pripravi projekta, mi mu zaupamo, da bo to tudi speljal, kar je spodbuda za lokalno samoupravo in občino, da te stvari spelje, tako kot je do-

govorjeno: da torej projekt pripelje do gradbenega dovoljenja, potem pa ga nadaljuje ministrstvo. V proračunu občine je denar za pridobitev gradbenega dovoljenja zagotovljen, minister pa pravi, da ima tudi država pripravljen tako denar kot razpise za nadaljevanje in dokončanja.«

»Z obiskom smo zelo zadovoljni,« je povedal direktor Doma dr. Janka Benedika Alen Gril. »Kar me posebej veseli, je dejstvo, da bomo

kot predstavniki doma vključeni v implementacijo zakona o dolgotrajni oskrbi, in sicer na dveh področjih: na področju specializacij in na področju izvajanja zdravstvene nege. To je področje, na katerem veljamo za primer dobre prakse, tudi zato, ker smo kadrovske dovolj močni. Minister pa nas je povabil tudi v koordinacijsko skupino na ministrstvu, ki bo delovala na področju preprečevanja nasilja v domovih za starejše.«

NAVČEK d.o.o.
Pogrebne storitve

Visoko pri Kranju 140, 4212 Visoko
www.navcek.si
navcek1@siol.net

Za vas smo dosegljivi 24 ur na dan, vse dni v letu
24 urna telefonska številka 041 628 940

Ob najtežjih trenutkih slovesa vam nudimo celovite pogrebne storitve pri katerih upoštevamo želje svojcev ter krajevne običaje in navade.

KRAJEVNE NOVICE

Resnica ostaja vedno ena sama

Ob praznovanju krajevnega praznika Krajevne skupnosti Lancovo, s katerim se spominjamo prvih talcev na Gorenjskem, ki so izgubili življenja v drugi svetovni vojni, je slavnostni nagovor pripadel poslancu državnega zbora Martinu Premku.

NIKA TOPORIŠ

Krajevna skupnost (KS) Lancovo je pred kratkim praznovala krajevni praznik. Na ta dan se krajanji spominjajo 16. oktobra 1941, ko so Nemci zaradi požiga Remčeve

najbolj osnovno. In na podlagi tega dela šele lahko govorimo o uspešni občini. Mislim, da mi to smo, in to ravno zaradi krajevnih skupnosti, ki delajo in se trudijo. Ob prazniku, ki ga sicer zaznamuje težek spomin, bi

krajevne skupnosti zares izvira iz težkih časov. Takrat so nemški okupatorji ustrelili 15 talcev in to so bili verjetno najtežji trenutki za naš narod. Ne smemo pozabiti, da so takrat Nemci prišli s ciljem, da nas izbrišejo. Da

ško kot s kulturo, upirali smo se s pesniki, pisatelji in umetniki, upirali smo se v kmečkih uporih, upirali smo se ob udorih Turkov. Uprli smo se vselej in vsakomur, ki nas je želel odgnati ali uničiti,« je dejal. Martin Premk je ob tem poudaril, da pa je bila druga svetovna vojna za nas več kot le boj proti okupatorju. To je bil

Zlato plaketo je prejel Miran Zupan, predsednik PGD Lancovo. / FOTO: TINA DOKL

žage usmrtili prve talce druge svetovne vojne na Gorenjskem. Čeprav so se v preteklih letih krajanji na ta dan srečevali ob spomeniku na Spodnjem Lancovem, je tokratna slovesnost potekala v dvorani KS Lancovo. Dogodka se je udeležil tudi podžupan Občine Radovljica Miran Rems, ki je vsem krajanom čestital ob praznovanju. »Delo v krajevni skupnosti je tisto, ki je prvo,

rad še poudaril, da smo si različni, vendar imamo vsi enak cilj. Ne glede na to, kako in kaj razmišljamo, lahko s pogovorom, strpnostjo, sodelovanjem in medsebojnim razumevanjem dosegamo skupno dobro.« Na dogodku, ki ga je KS Lancovo pripravila v petek, 20. oktobra, je bil slavnostni govornik poslanec državnega zbora Martin Premk. »Današnji praznik

Slovenci ne bi obstajali več. Nikoli ne smemo pozabiti, da je bil njihov cilj ta, da Gorenjska postane za vedno nemška,« je dejal slavnostni govornik.

Upirali smo se vselej in vsakomur

V nadaljevanju je poudaril, da ni bila le druga svetovna vojna obdobje, ko so se naši rojaki borili za naš obstoj. »Upirali smo se tako s pu-

»Današnji praznik krajevne skupnosti zares izvira iz težkih časov. Takrat so nemški okupatorji ustrelili 15 talcev in to so bili verjetno najtežji trenutki za naš narod. Ne smemo pozabiti, da so takrat Nemci prišli s ciljem, da nas izbrišejo. Da Slovenci ne bi obstajali več. Nikoli ne smemo pozabiti, da je bil njihov cilj ta, da Gorenjska postane za vedno nemška.«

tudi naš narodnoosvobodilni boj, ki je dokončno združil naš narod. »Osvobodilna fronta je tlakovala pot k slovenski državi, ki se je leta 1991 lahko osvobodila. Ljudje razmišljamo različno in imamo različne poglede. Pravilno je tako. Vseeno pa ima resnica eno lepo lastnost, in to je, da ne glede na to, kako jo želimo spreminjati in potvarjati, ostaja vedno ena sama,« je povedal in ob tem poudaril, da sprava, ki bi enačila vse strani med vojno, ni mogoča. »Verjeti moramo tistim politikom, ki govorijo o enotnosti,

Slavnostni govornik Martin Premk je opomnil na grozote druge svetovne vojne, ki so med drugim omogočile tudi, da smo danes kot narod združeni. / FOTO: TINA DOKL

Miha Mozetič je pravi virtuoz na harmoniki. Dogajanje je popestril z raztegovanjem meha. / FOTO: TINA DOKL

sodelovanju, skupnih ciljih in preseganju razlik,« je še poudaril. Praznik KS Lancovo je zaznamovala tudi podelitev zlatega plaketa, ki jo je predsednik KS Lancovo Gregor Remc predal predsedniku domačega gasilskega društva Miranu Zupanu, Zveza združenj borcev za vrednote NOB pa je podelila priznanje Krajevni skupnosti Kamna Gorica in srebrno priznanje Bojanu Trseglavu. Program so dodatno oboga-

tili Miha Mozetič s harmoniko, veteranski pevski zbor in Dorica Kržišnik ter Gabrijel Pesjak s svojimi recitali. Krajevna skupnost Lancovo pa je vsakič poleg dobrega druženja in pestrega programa poskrbi tudi za športne aktivnosti. V nogometu so se pomerile tri ekipe, zmagala je ekipa Veterani Zasip, prstomet je privabil osem sodelujočih, sobota pa je bila rezervirana za balinarski turnir, na katerem je sodelovalo sedem ekip.

Žalna slovesnost v Lescah

IVANKA KOROŠEC

V organizaciji Krajevne skupnosti Lesce in Krajevnega odbora Zveze borcev za vrednote NOB Radovljica - Lesce je v soboto, 28. oktobra, potekala žalna slovesnost pred spomenikom talcev na Žagi. Janko S. Stušek je prebral nagovor pred-

sednika krajevnega odbora ZB NOB Jakoba Demšarja, Mira Stušek je opisala tragične vojne dogodke, trpljenje v begunjskih zaporih in streljanje talcev v Lescah. Prvi talci - pet jih je bilo, nekaj domačinov, nekaj od drugod - so bili ustreljeni 4. septembra 1941. Marja Čampa je v kratkem orisu spomnila

na zgodovinski dogodek, kako je leta 1944 skupina partizanov prinesla slovensko zastavo na vrh Triglava. Vsako leto se pred dnevom mrtvih spominimo tudi vseh drugih talcev in padlih borcev. Zgodovinski spomin nanje bo ostal, saj so padli za narod in svobodo ter žrtvovali zanjo svoja življenja.

Na svečanosti je igral Pihalni orkester Lesce, pel je Moški pevski zbor Triglav, sodelovali pa so tudi člani Gasilskega društva Lesce in praporščaki. / FOTO: IVANKA KOROŠEC

Čas se izteka

Le še do 31. decembra je čas, da pri elektrodistributerju vložite vlogo za soglasje za postavitev in priklop vaše sončne elektrarne v omrežje. Tako si boste še lahko zagotovili obračunavanje po finančno najugodnejšem sistemu neto meritev. Ta vam zagotavlja hitrejšo povrnitev vaše investicije.

Ker je v tem primeru čas zares denar, vam pri znamki MOON zagotavljamo, da bomo vašo vlogo pripravili v zgolj treh tednih* po prejemu povpraševanja.

Oglasite se nam čim prej, pravočasno oddajte vlogo in prehitite nova pravila.

Že v 3 tednih* do vloge za soglasje

VEČ INFORMACIJ

vrhunskaemobilnost.si

* Velja v primeru takojšnjega naročila in potrditve termina oglada (t. i. home check) po prejemu informativne ponudbe, takojšnje potrditve ponudbe po ogledu in takojšnjega podpisu pogodbe o nakupu sončne elektrarne po prejemu. Pridržujemo si pravico do podaljšanja roka na več kot tri tedne v primeru višje sile. Upoštevana bodo povpraševanja, ki bodo oddana najkasneje do 1.12.2023.

080 88 46
moonpower@porsche.si

30 let PORSCHE SLOVENIA
MOON

KMETIJSTVO IN VRT

Vrt je tudi učilnica na prostem

Tudi sezono na biodinamičnem učnem vrtu v Radovljici je letos krojilo vreme, a vrt, urejen med tamkajšnjima osnovno šolo in vrtcem, je bil še pozno v jesen videti poln, lep in cvetoč. Od začetka novega šolskega leta naprej ga redno obiskujejo učenci in učitelji bližnjih šol.

MARJANA AHAČIČ

»Po tem, ko smo se lani spopadali s hudo sušo, je letos dvakrat pustošila toča, nato pa je svoje dodalo še julijsko dolgotrajno deževje. Zdaj, jeseni, je sicer vrt zelo lep in cvetoč, tudi nekaj pridelka bo, kot rečeno, pa se tudi tu pozna vpliv vremena v poletnih mesecih,« je povedal Aleš Jezeršek, ki skrbi za vrt. »Po toči smo uporabili biodinamične pripravke iz naravnih zdravilnih rastlin, na primer njivske preslice, rmana, kamilice in drugih zdravilnih rastlin, ter na ta način rehabilitirali in regenerirali rastline,« je pojasnila dr. Maja Kolar, ki ob podpori instituta Ekosemena nudi strokovno podporo.

Šolarji radi prihajajo

Med najbolj rednimi obiskovalci biodinamičnega vrta so učenci in učitelji bližnjih dveh osnovnih šol, Antona

Janše in Antona Tomaža Linharta. »Tisti, ki hodijo redno, lahko tu od blizu spremljajo procese, ki se dogajajo v naravi. Skupin šolarjev je v letošnjem šolskem letu bistveno več kot v preteklosti, zaradi česar smo res veseli in zadovoljni,« je še povedala Maja Kolar. Občasno, pravi, sploh jeseni, na vrt pridejo tudi dijaki Srednje gostinske in turistične šole z mentorji.

Pridelke večinoma oddajo v kuhinjo bližnjega vrta, ko je več buč in zelja, pa tudi šolski kuhinji. Vse, kar pridelajo na vrtu, pa s pridom uporabljajo tudi na Osnovni šoli Antona Janše. Med drugimi iz rastlin, ki so zrasle na šolskem biodinamičnem vrtu, pripravljajo zeliščne in čajne mešanice.

Učilnica v naravi

Učiteljica Nataša Zonik tako že skoraj desetletje vrt vključuje v redno šolsko

delo. Začela je s prvošolci, ki so tam spoznavali rastline in vadili fino motoriko, videli so, od kod pride hrana, ki jo dobimo na krožnik, spoznali, kaj vse je treba narediti za dober pridelek, in opazovali, kako se v naravi spreminjajo letni časi.

Otroci radi prihajajo na vrt, pravi Nataša Zonik, ki letos uči četrtošolce. »Tu se sprostiti, marsikdo celo odkrije kakšne skrite talente ali ročne spretnosti, spoznavajo rastline in se kakšno snov, ker so v naravi, tudi lažje naučijo – včasih se še zavedajo ne, da se učijo.«

Buče, paradižnik, solata ...

Inti Štremfelj iz 4. b pravi, da zelo rada prihaja na vrt, ker ji je samo sedeti v učilnici dolgočasno. Pa ne le na šolskega, rada gre tudi na družinskega, ki ga imajo pri babici. »Zelenjavni vrt ni velik, na njem rastejo

Učenci 4. b razreda na učni uri na šolskem vrtu. Svoje učence na vrt redno vodita tudi drugi dve učiteljici radovljiške osnovne šole, Maja Tolo in Jana Pristavec.

korenje, solata, kumare in buče ... Same zdrave stvari! Imamo pa tudi sadno drevje. Zelenjavo zelo rada jem. Na šolskem vrtu bi se pa rada naučila še kaj novega o rastlinah, ki jih lahko posadimo.«

»Živim v bloku in vrt imamo malo stran,« je povedal Aljaž Mohorič, prav tako učenec 4. b. »Na vrtu imamo običajno paradižnik, buče, feferone, ribez, jagode pa tudi različne rože. Rad pomagam na vrtu, od zelenjave imam pa najraje paprike in korenje. Všeč mi je, da smo tudi med poukom na vrtu. Tu mi je zelo všeč, tudi zato, ker lahko kaj pokusimo.«

Šolarji na vrt prihajajo skorajda vsak teden, običajno ob petkih, za kar imajo veliko podporo tako vodstva šole kot staršev. »Nikoli ni bilo nobenih pripomb, pa čeprav

Biodiverzitetni učni vrt / FOTO: GORAZD KAVČIČ

so z vrta prišli umazani, strgani ali mokri,« je zadovoljna učiteljica

Hrana najvišje kakovosti

Radovljiški biodinamični vrt ima poleg ekološkega tudi certifikat Demeter. Gre za blagovno znamko, ki označuje hrano najvišje kakovosti za prehrano ljudi,

pridelano po načelih biodinamike in ob upoštevanju strogih standardov pridelave in predelave. Šolski učni vrt s certifikatom Demeter sicer že nekaj let obstaja tudi v Kranjski Gori, kjer bodo letos vzpostavili vrtnarski krožek, tako da bo še bolj zaživel, je še povedala Maja Kolar.

Aljaž in Inti, učenca 4. b razreda OŠ A. T. Linharta Radovljica, rada prihajata na šolski vrt.

Letos le desetina običajnega pridelka

V sadovnjaku Resje pri Podvinu je bila letos zaradi pozebe in toče zelo skromna letina. Pridelali so okrog osemdeset ton sadja, kar predstavlja le desetino povprečne letine.

CVETO ZAPLOTNIK

Letos je bilo za sadjarstvo na Gorenjskem slabo leto, pridelek sadja je bil skromen tako v ljubiteljskih kot intenzivnih sadovnjakih. V največjem gorenjskem sadovnjaku, to je v nasadu Resje, ki ga upravlja in z njim gospodari Kmetijsko-gozdarska zadruga (KGZ) Sava Lesce, v normalnih letih pridelajo od 800 do 900 ton sadja, letos je pridelek znašal le desetino povprečne letine. Kot je dejala direktorica zadruge Mojca Papter, je letošnji pridelek najslabši v zadnjih petnajstih letih. Najprej je celotni

Toča je letos prizanesla le nasadu, ki je zaščiten s protitočnimi mrežami. / FOTO: CVETO ZAPLOTNIK

nasad spomladi prizadela pozeba, nato je poleti še trikrat klestila toča, ki je prizanesla le štirim hektarjem nasada (od skupno 26 hek-

lih letih so na pridelek vplivale ujme – enkrat pozeba, drugič toča ali celo oboje v istem letu. To pomeni za drugo tudi velik izpad pri-

Toča je letos povzročila zadrugi škodo tudi na poljščinah in na stavbah. Pridelek koruze, pšenice in ječmena je bil zaradi junijske toče manjši za 40 odstotkov, toča pa jim je uničila tudi streho na skladišču v sadovnjaku Resje in na upravni stavbi v Lescah.

tarjev), ki so zaščiteni z mrežami proti toči. »V zadnjih desetih letih je bila v sadovnjaku le enkrat normalna letina, v vseh preosta-

lih letih so na pridelek vplivale ujme – enkrat pozeba, drugič toča ali celo oboje v istem letu. To pomeni za drugo tudi velik izpad pri-

prizadevajo, da bi sadje zagotavljali tudi vrtcem in šolam na lokalnem območju. V zadrugi se zavedajo, da bodo v prihodnje pridelavo sadja morali prilagoditi vse pogostejšim ujmam. S sistemi za oroševanje sadja je mogoče zmanjšati tveganje ob pozebi, vendar so to zelo drage investicije. Za zdaj se prednostno usmerjajo v zaščito nasadov s protitočnimi mrežami. Prihodnje leto bodo obnovili dva hektarja nasada in ga zasadili s trenutno tržno najbolj zanimivo sorto jablan gala, hkrati pa bodo ta del nasada tudi zaščitili z mrežami proti toči.

OKOLJE

Upajo, da ga odplakne

Cajhnov jez že dolgo časa velja za kamen spotike oziroma odpira vprašanja o njegovih koristih za lokalno prebivalstvo. Nedavno so njegov doprinos in stanje raziskovali tudi pri Zavodu REVIVO.

NIKA TOPORIŠ

V sredo, 25. oktobra, je nevladna in neprofitna organizacija Zavod REVIVO, ki se posveča raziskovanju in ohranjanju vodnih ekosistemov v Knjižnici Antona T. Linharta predstavila raziskavo Cajhnovega jezua na Savi Bohinjki. »Zaradi izražene želje lokalne skupnosti in neprehodnosti Cajhnovega jezua za ribe, druge vodne organizme, sediment in vseh ostalih negativnih vplivov smo se na Zavodu REVIVO odločili, da se poglobimo in raziščemo, kakšne so možnosti za revitalizacijo oziroma izboljšanje tega dela reke Save. Obenem gre za naravni vrednoti in ekološko pomembni območji – sotočje obeh Sav ter samo reko Savo Bohinjko, kar poveča pomembnost ekološke obnove območja. Temo smo prijavili na razpis Open Rivers Programme, kjer deset strokovnjakov iz celega sveta odloča, kateri projekti so s strokovnega vidika utemeljeni, da se izvedejo in bodo vplivali na izboljšanje stanja rek in s tem narave. Projekt so se odločili finančno podpreti,« je pojasnila Eva Horvat, raziskovalka zavoda. Odprt pogovor z deležniki je pokazal, da si skoraj vsi deležniki želijo, da se območje renaturira, torej ponovno prepusti naravi oziroma vrne reki. Vplivi Cajhnovega jezua se kažejo tudi na ekološkem stanju reke. Raziskovali so pestrost habitatov ter

Eva Horvat in Damjan Habe iz Zavoda REVIVO / FOTO: TINA DOKL

vrstno pestrost rib in nevretenčarjev nad in pod jezom. Kljub temu da je nad pragom struga večinoma v naravnem stanju, je umetno upočasneni tok laminaren, posledično se tam pojavlja manjša pestrost rib. Pod pragom je odstotek naravne struge manjši, zaradi regulacij, a ima reka več prostora, da se spreminja. Nastali so različni habitati, rečni tok je raznolik s tolmuhi in brzicami. Zaradi pestrosti habitatov in povezanosti s Savo in Savo Dolinko je tudi vrstna pestrost rib veliko večja. »Vse te analize – sociološke in biološke – so pomembne, da dobimo ce-

lotno sliko mnenj in ekoloških dejstev o jezua ter preverimo, kakšne so dolgoročne želje in načrti s tem območjem. Če se bo izkazalo, da lokalna skupnost ter njeni prebivalci, koncesionar in državne institucije podpirajo, da se območje revitalizira na način, da se prag odstrani, bomo željo podprli in preko novega projekta zagotovili sredstva za njegovo odstranitev. Seveda pa je predhodno treba pridobiti hidrološke študije in okoljska dovoljenja ter odkupiti območja ob reki, kar je odgovornost države, lokalne skupnosti in drugih odgovornih organov. Dela je veliko, zato je sodelovanje vseh

deležnikov pri tem ključno. Na Zavodu REVIVO smo pripravljene lokalno skupnost v tem cilju podpreti, saj se bo izboljšala samočistilna sposobnost reke, povečale se bodo populacije rib, prenos sedimenta bo zopet vzpostavljen – vpliv na ekosistem reke bo neprecenljiv, ekonomske posledice za turizem in lokalno skupnost pa izjemno pozitivne, kar kažejo podobni projekti iz tujine,« je še dodala Eva Horvat.

Podatke, ki so jih pridobili na podlagi intervjujev, je v nadaljevanju predstavil Damjan Habe, prav tako iz Zavoda REVIVO. Kot je dejal, je glavno vprašanje, s katerim se srečujejo, ali je trenutna situacija na območju Cajhnovega jezua optimalna oziroma kako bi jo lahko izboljšali. »Z obnovo tega rečnega odseka bi veliko prispevali k razvoju naravnih potencialov in reke v širšem družbenem in okoljskem smislu,« so še pojasnili z zavoda REVIVO. Delavnico na temo pragu na Savi Bohinjki je pospremila pestra razprava publike, ki je jasno izražala svoja stališča. »Veseli bomo prve velike vode, ki bo jez odplaknila. Bo za vse najboljše,« je denimo dejal gospodar ribiške družine Radovljica Matej Šparovec. Večinoma so se navzoči strinjali, da jez ne prinaša nobenih koristi za splošno dobro, vendar zgolj in samo dobiček redkim posameznikom, ki pa se razprave niso udeležili.

Navadni glog bo zacvetel maja

»Rožnato drevo«, ki krasi Vurnikov trg, bo mimoidoče opominjalo na pomen samopregledovanja. V rožnatem oktobru so ga posadili na pobudo Združenja Europa Donna Slovenija.

NIKA TOPORIŠ

Združenje Europa Donna Slovenija že tradicionalno zaznamuje mesec oktober kot rožnati mesec ozaveščanja o raku dojke. Letos so se odločili za prav posebno akcijo, s katero opozarjajo na pomen zdravja in samopregledovanja. Odločili so se namreč, da občinam,

naredimo sami zase in za svoje zdravje. V Sloveniji namreč obstajajo trije brezplačni presejalni programi, Dora, Zora in Svit, in treba jih je izkoristiti,« je ob tej priložnosti poudarila Rina Klinar. Ob tem je tudi župan Ciril Globočnik izrazil veliko zadovoljstvo nad dolgoletnim sodelovanjem z Združenjem Europa Donna Slovenija.

Za dober namen sta za lopati poprijela župan Občine Radovljica Ciril Globočnik in podpredsednica Združenja Europa Donna Slovenija Rina Klinar. / FOTO: TINA DOKL

ki so se odzvale, podarijo »rožnata drevesa«, in v torek, 24. oktobra, sta takšno drevo, natančneje navadni glog, posadila tudi župan Občine Radovljica Ciril Globočnik in podpredsednica Združenja Europa Donna Slovenija Rina Klinar. »Želimo si, da bi ta drevesa opominjala na to, kaj lahko

»Prepričan sem, da se je od prvih začetkov sodelovanja veliko spremenilo. Z vsem ozaveščanjem smo dosegli, da se ni več tako težko pogovarjati o tem in seveda da se ljudje lahko rutinsko udeležujejo programov, ki pa na koncu lahko predstavljajo mejo med tem, ali bomo preživel ali ne.«

Zaključek sezone izposoje koles

Sistem izposoje koles Gorenjska.bike se je s koncem oktobra v občini Radovljica zaprl, izposoja bo spet možna spomladi prihodnje leto.

MARJANA AHAČIČ

Na petih postajah v radovljiški občini je na voljo skupaj 32 koles, od tega 20 električnih. Letos so zaradi ponavljajočega se vandalizma postajo Lesce z lokacije pri vrtcu prestavili na lokacijo v TNC Lesce, so pojasnili na občinski upravi.

Število izposoj iz leta v leto narašča: v prvem letu je bilo zabeleženih 408 izposoj, leto kasneje 550, v letu 2022 že 814, v letošnjem letu pa 971. V vseh letih prevladuje izposoja električnih koles, ki je okoli 80 odstotkov. Največ izposoj ostaja na postaji Radovljica center pri knjižnici (293), sledita postaji Radovljica zahod na

Gradnikovi cesti (273) in Lesce center pri železniški postaji (220 izposoj); 105 izposoj je bilo na postaji pri Vrtcu Lesce (Lesce sever) ter 80 v Begunjah pri avtobusni postaji (Begunje center).

Prevladuje izposoja električnih koles, ki je okoli 80 odstotkov.

Gorenjska mreža za izposajo koles je začela delovati julija 2020, ko je bilo v mrežo vključenih pet občin, lani pa se je razširila na osem gorenjskih občin, ob Radovljici so to še Kranj, Naklo, Tržič, Jesenice, Škofja Loka, Cerklje in Bled.

Bodo vaši otroci še poznali Miklavža?

Dovolite mu, da jih obiše v knjižarni Ognjišče!

Slikanice, tople rokavičke in številne igrače ...

Kjer darila dobijo pravi pomen.

knjižarna
ognjišče

KRANJ, Koroška c. 19
Telefon: 04 236 89 28

 Knjižarna Ognjišče
<http://knjigarna.ognjisce.si>

Odprto:
pon. – pet.: 8^h – 19^h, sob.: 8^h – 12^h

ŠPORT

Upanje za Pariz ostaja

MATJAŽ KLEMENC

V Lavalu v Franciji je potekala tekma športnih plezalcev v kombinaciji (balvani, težavnost). Tekma je bila zelo pomembna, saj je »bila na doseg« vstopnica za olimpijske igre prihodnje leto v Parizu.

Iz Športnoplezalnega odseka Radovljica sta v reprezentanci Slovenije nastopila Vita Lukan in Luka Potočar. V svoji nameri za preboj na olimpijske igre je štelo le prvo mesto, nista bila uspešna. Priložnosti bosta imela še dve, in sicer od 16. do 19.

maja v Šanghaju in od 20. do 23. junija v Budimpešti. Z dvema teknama v težavnosti so plezalci in plezalki končali letošnje državno prvenstvo. Pobljže si pogledmo uvrstitve plezalcev in plezalk Športnoplezalnega odseka Radovljica med deseterico po kategorijah: Škofja Loka: člani: 1. Luka Potočar, 4. do 5. Matic Kotar, 8. Gorazd Jurekovič; članice: 2. Vita Lukan; mladinci: 8. Tanej Cerar Božič; mladinke: 5. Hana Humerca; kadeti: 1. Gorazd Jurekovič, 8. Nejc Jeran Pirih; kadetinjice: 3. Tinka Rakar, 6.

Ana Koselj; starejše deklice: 4. Maksa Tišler Močnik; mlajši dečki: 6. Rene Kokalj, 7. Tibor Mohar, 10. Jakob Kovačič; mlajše deklice: 10. Lara Štremfelj; Kranj: člani: 3. Luka Potočar, 8. Gorazd Jurekovič, 9. Matic Kotar; članice: 7. Tinka Rakar; mladinci: 6. Tanej Cerar Božič; mladinke: 5. Hana Humerca; kadeti: 1. Gorazd Jurekovič, 7. Nejc Jeran Pirih; kadetinjice: 3. Tinka Rakar; starejše deklice: 1. Maksa Tišler Močnik; mlajši dečki: 1. Rene Kokalj, 8. Tibor Mohar, 10. Jakob Kovačič.

Aktivno strelsko društvo

MATJAŽ KLEMENC

Strelsko društvo Radovljica je tudi letos izvedlo tradicionalno društveno tekmovanje članov v več disciplinah. Rezultati: MK pištola: 1. Boris Kozinc (562 k), 2. Vladimir Medič (545 k), 3. Radmir Lukič (543 k); VK pištola: 1. Boris Kozinc (556 k), 2. Janko Pintar (541 k), 3. Vlado Medič (522 k); serijska MK puška: Samo

Finžgar (560 k), Janko Pintar (532 k), 3. Ivo Zupan (529 k); serijska MK puška z optiko: 1. Janez Pisovec (548 k.), Ivo Zupan (528 k), 3. Janko Pintar in Samo Finžgar (514 k). Standard MK puška: 1. Ivo Zupan (580 k), 2. Janko Pintar (575 k), 3. Janez Pisovec (574 k); standard MK puška z optiko: 1. Ivo Zupan (588 k.), 2. Janez Pisovec (585 k), 3. Mirko Zalokar (577 k).

Strelci so nastopali šestkrat, za končni seštevek pa so veljali štirje najboljši rezultati. Tekmovanje pod okriljem Strelske zveze Slovenije so se udeležili kadet Jernej Renko ter mladincev Tevž Kunstelj in Tadej Vrhovec Finžgar. V društvo je letos včlanjenih 174 odraslih in 25 otrok. Letos sta začela delati tudi dva nova vaditelja: Maja Habjan v leški osnovni šoli in Uroš Tement v radovljiški.

Sprejem za uspešne športnike

V radovljiški občini živi veliko odličnih športnikov. Tiste najuspešnejše je na sprejem v Čebelarški center Lesce povabil župan Ciril Globočnik in jim podaril priložnostna darila.

MATJAŽ KLEMENC

Čebelarški center Lesce je na povabilo župana Občine Radovljica gostil najuspešnejše športnike, trenerje in športne delavce, ki prebivajo

olimpijske igre v Parizu. Podobne želje kot Potočar ima tudi Lukanova. V minuli sezoni v Brianconu je dosegla prvo zmago v svetovnem pokalu v težavnosti. Sezono v svetovnem pokalu je zaklju-

slovi, in sicer v Alpski ligi, ligi IHL in državnem prvenstvu v kategoriji U20. V mednarodnem razredu sta še dva športnika, in sicer športni plezalec Domen Škofic in pa atletinja Iris

Župan Ciril Globočnik s športniki, ki so se udeležili letošnjega sprejema v Čebelarškem centru v Lescah / FOTO: GORAZD KAVČIČ

v naši občini. »Mi je v veselje, da vas lahko sprejemem, da vas imamo v naši sredini in da nastopate na najvišjih nivojih. Na olimpijskih igrah, svetovnih prvenstvih, evropskih prvenstvih. Veseli me, da za vami prihaja veliko nadobudnih mladih športnikov, ki imajo v vas vzornike. Drugo leto so poletne olimpijske igre v Parizu in upam, da bo imela Slovenija v svojih vrstah tudi športnike iz naše občine. Nekaj vas je tudi iz športov, ki niso olimpijski, a to ne pomeni, da vas manj cenimo. Verjamem, da tisti, ki trenirate v našem okolju, imate dobre pogoje za trening. Na Občini Radovljica se trudimo, da bi bili ti pogoji še boljši. Ne smem pozabiti vaših trenerjev, ki pripomorejo k vašemu uspehu, in vodstva klubov,« je športnike na uvodu pozdravil župan Občine Radovljica Ciril Globočnik.

Trije v olimpijskem razredu

Pobljže si pogledmo vse tiste, ki so dobili vabilo za sprejem. Žal ni bilo vseh, saj so bili nekateri na pripravah, nekateri pa odsotni zaradi bolezni.

V olimpijskem razredu so iz naše občine Peter Prevc, Luka Potočar in Vita Lukan. Prevc se bo zadnje sezone spominjal po zlati in srebrni medalji na olimpijskih igrah v Pekingu. Potočar je sezono v svetovnem pokalu končal na osmem mestu. Glavni cilj za naprej je uvrstitev na

čila s tretjim mestom v težavnosti v Kopru.

Pester nabor športnikov v mednarodnem razredu

Z mednarodnim razredom se lahko pohvalita alpinista Nejc Marčič in Kristof Freljih. Opravila sta kar nekaj težkih vzponov in preplezanih smeri. Med plavalci v tem razredu najdemo Špelo Perše in Tjašo Pintar. Peršetova je nastopila na svetovnem prvenstvu v Tokiu.

V olimpijskem razredu so iz naše občine Peter Prevc, Luka Potočar in Vita Lukan. Prevc se bo zadnje sezone spominjal po zlati in srebrni medalji na olimpijskih igrah v Pekingu. Za Potočarja in Vito Lukan je glavni cilj za naprej uvrstitev na olimpijske igre v Parizu.

Pintarjeva pridno študira in plava v Združenih državah Amerike. V mednarodnem razredu je tudi biatlonec Jakov Fak, ki je višek sezone dosegel v Rupholdingu, kjer je v tekmi za svetovni pokal na 20 km osvojil tretje mesto.

Hokejisti, plezalec in atletinja

Mednarodni razred dopolnjujejo tudi trije hokejisti, in sicer Bine Mašič, Tjaš Lesničar in Rožle Bohinc. Mašič uspešno igra na Finskem in je član slovenske članske reprezentance. Lesničar in Bohinc igrata za HDD SIJ Acroni Jesenice. Minulo sezono sta končala s tremi na-

Breganski, ki je na evropskem atletskem prvenstvu za gluhe v Szczecinu na Poljskem osvojila dve tretji mesti, v mnogoboju in v skoku v višino.

Odlični mladi športniki

Perspektivni razred sestavlja športna plezalca Gorazd Jurekovič in Tinka Rakar, ki sta uspešno nastopala na tekmah v mladinskem evropskem pokalu tako v težavnosti kot na balvanih.

Neža Guštin je na svetovnem mladinskem prvenstvu v taekwon-doju v Tampereju na Finskem osvojila srebrno medaljo. Pred tem je bila na evropskem mladinskem prvenstvu v Cluju v Romuniji tretja. Atlet Tevž Podlipnik je odlično nastopal na evropskem mladinskem prvenstvu v metu kopja v Izraelu. V perspektivnem razredu je tudi Žan Debelak, ki je bil član mladinske rokometne reprezentance na Portugalskem. Priložnostna darila so prejeli tudi trenerji Mojca Breganski, Domen Švab, Alen Kramar, Urška Potočnik, Zvone Prezelj, Barbara Meglič in Goran Debelak.

Fiksna obrestna mera

4,99 %

BON za financiranje

BON za zimske pnevmatike

Emisije CO₂: 214–110 g/km. Kombinirana poraba goriva: 9,3–4,2 l/100 km. Emisijska stopnja: EURO 6. Emisije NO_x: 0,0480–0,0095 g/km. Število delcev: 0,0097–0,0000 x 10¹¹. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀, in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. *Obrok leasinga je izračunan, z upoštevanjem znižanja maloprodajne cene vozila v vrednosti bonusa do 1.000 EUR z vključenim DDV. Do bonusa v obliki znižanja maloprodajne cene vozila je leasingojemalec upravičen, če sklene pogodbo o finančnem leasingu z družbo PORSCHE LEASING SLO, d.o.o. in vozilo zavaruje s sklenitvijo permanentnega zavarovanja (permanentni kasko Porsche Versicherungs AG, podružnica v Sloveniji ter permanentno obvezno zavarovanje Zavarovalnica Sava d.d.), pod pogoji akcije VWBON499FIX. Več o akciji na www.volkswagen.si in www.porscheleasing.si. Višina bona za zimske pnevmatike je odvisna od modela. Ponudba ne velja za električna vozila. Slika je simbolna.

www.volkswagen.si

INTEGRAL AVTO d.o.o. Jesenice
 Cesta maršala Tita 67, 4270 Jesenice
 telefon: 04 / 58 33 372, 58 33 373
info@integral-avto.si, www.integral-avto.si

ŠPORT

Pozno začel, a že uspešen

Radovljčan Bine Kolar trenira smučarske skoke in je član Smučarskega skakalnega društva Stol Žirovnica. Poleti je osvojil naslov državnega prvaka v kategoriji do 13 let.

MATJAŽ KLEMENC

Sanje 13-letnega Bineta Kolarja iz Radovljice so bile, da bi se preizkusil v smučarskih skokih, a je zgodnje otroštvo preživel v drugih športih. Prve resne treninge je imel na Bledu, kot hokejist. Po štiri letih se je iz hokejskega kluba Bled »preselil« v Rokometni klub Radovljica. Pred slabimi tremi leti je še tretjič zamenjal šport, začel je trenirati smučarske skoke. Nad to športno panogo je navdušen in mu pomeni zelo veliko. Za današnje čase je pozno začel, a z voljo in željo po napredku je hitro postal uspešen.

Njegov prvi trener v Smučarskem skakalnem društvu Stol Žirovnica je bil Boštjan Modrijan, sledil mu je Andi Legat, sedaj pa trenira pod vodstvom Štefana Severja in Matica Lotriča.

Zaradi dokaj poznega začetka je zagotovo nekaj slabosti ...

Nisem »raztegljiv« in na tem moram sam veliko delati. Z motoriko nisem imel problemov, saj sem jo pridobil pri hokeju. Vesel sem, da sem kmalu ujel svoje vrstnike.

Kako si zadovoljen s preteklo sezono?

Zadovoljen sem, saj sem imel dobre rezultate. V skupni uvrstitvi, tako na plastiki kot na snegu, sem se v

Bine Kolar / FOTO: MATJAŽ KLEMENC

svoji kategoriji uvrstil na drugo mesto.

Priprave na novo sezono ste začeli na plastiki. Se ti zdi, da greš dobro pripravljen v zimsko sezono?

Glede na opravljeno mislim, da grem v zimsko sezono dobro pripravljen.

Kje vse trenirate?

Treniramo v Planici, v Kranju, v Žireh in včasih tudi v Beljaku. Bili smo tudi na pripravah v Zakopanih na Poljskem. V Žirovnici imamo le suhe treninge. Na skakalnici smo le na začetku se-

zone, ko se pripravljamo s krajšimi smučmi.

Na kateri od naštetih skakalnic najraje skačeš?

Najbolj mi ustrežata Planica in kranjska skakalnica.

Se bolje znajdeš na plastiki ali v zimskih pogojih?

Raje skačem na snegu. Razlogov je več. Hitreje se spustiš po smučini, lažji je pristanek in na koncu ni težav pri ustavljanju.

Smučarski skoki se dogajajo zunaj. Koliko te motijo vremenske spremembe?

Veter zna biti neugoden. V dežju je problem, ko dres vpije vodo in si posledično težji. Sam skušam vse probleme odmisлити in se osredotočiti, da opravim čim boljši skok.

Čutiš pred tekmo kaj nerвозe?

Odvisno od tega, kako pomembna je tekma.

Z leti se velikost skakalnice povečuje. Imaš s tem kaj težav?

Nimam. Sedaj skačem na skakalnicah od 60 m do 100 m. Rekord 107 m imam s kranjske skakalnice.

Uvrstitev, ki bi jo postavil na prvo mesto?

Poletni naslov državnega prvaka v kategoriji do 13 let.

Se spominjaš svoje prve tekme?

Prve tekme se ne spominjam. Spominjam pa se, ko sem bil prvič predskakalec na tekmi in sem padel.

Je bilo padcev do sedaj veliko?

Padcev je bilo kar nekaj, bolj konkretnih pet. Najslabše sem jo odnesel, ko sem si zlomil prst.

Kje vidiš svojo prednost pri smučarskih skokih?

Sem zelo miren. Imam visok odziv, sem eksploziven, in če gre v zraku kaj narobe, znam hitro popraviti.

Kje so še tvoje rezerve?

Omenil sem že raztegljivost. Da to popravim, vsak večer doma delam predpisane vaje.

Smučarski skakalci morajo imeti vseskozi nadzor nad telesno težo. Imaš kaj problemov s tem?

V naši kategoriji se to še ne kontrolira. Treniram s starejšimi in kar pozorno poslušam, ko se pogovarjajo glede teže, in si določene stvari zapomnim.

Koliko si zaradi smučarskih skokov odsoten iz šole?

Ko je sezona, sem trikrat tedensko odsoten zadnje, peto uro. Če imamo jutraj trening, gremo zgodaj, da sem lahko v šoli prisoten že pri tretji uri.

Je v sezoni dovolj tekmovalj?

Tekma je ena na konec tedna. Včasih gremo še na tekmo višje kategorije.

Če skačeš s starejšimi, so rezultati večinoma slabši. Te to potne?

Ne, niti malo. Sam tako tekmo vzamem kot dober trening in za nabiranje izkušenj.

Kaj si želiš doseči v smučarskih skokih?

Imam dve želji. Skakati v svetovnem pokalu in skočiti na letalnici.

KOŠARKA

S slabo zadnjo četrtino do poraza

V drugem kolu 4. košarkarske lige so Radovljičani doma gostili ekipo Pivka perutninarstvo. Po tretji četrtini so vodili s 56 : 52. Žal se jim ni izšlo v zadnji četrtini, ki so jo izgubili z 19 : 10. Končni rezultat je bil 71 : 66 za goste. V 3. kolu so bili radovljiški košarkarji prosti. Ko boste brali te vrstice, bo že znano, kako so se odrezali na domači tekmi proti Gorenji vasi. V soboto gostujejo v Postojni.

TAEKWON-DO

Pomerili so se v Žalcu

V Žalcu je potekala tekma v taekwon-doju SLO Open 2023. Nastopilo je več kot 400 tekmovalcev iz Slovenije, Srbije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Češke, Italije, Madžarske, Bolgarije in Avstrije. Poblizje si pogledjmo uvrstitve tekmovalcev in tekmovalk Taekwon-do kluba Radovljica na stopničke: Zarja Čančer 3. borbe do 35 kg, Neža Škriba Ozvaldič 2. borbe do 25 kg, Aleksej Kerez 2. forme 8.-7. kup., Barbara Marolt Knežević 3. forme 5.-6. kup., Brina Aleksić 3. borbe do 49 kg, Ela Košir 2. forme 5.-6. kup., Anastasija Simić 1. borbe nad 65 kg, Urban Čeh Zebec 3. forme 5.-6. kup.

GG mali oglasi

E-POŠTA: malioglas@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 47

www.gorenjskiglas.si

ROKOMET

Dve zmagi v gosteh

Rokometaši Frankstahl Radovljica so 1. B ligi igrali tekmi v gosteh. V 6. kolu so gostovali v Kočevju in zmagali z 29 : 23 (14:12). V 7. kolu so bili prosti. V 8. kolu so gostovali pri ekipi Jadran-Hrpeleje Kozina in zmagali z 31 : 25 (15 : 12). Obe tekmi sta bili zelo podobni – negotovi v prvem polčasu, v nadaljevanju pa prevlada Radovljice in na koncu zanesljiva zmagaja. Ob zaključku redakcije še ni bilo znano, kako so se odrezali doma proti ekipi Dol Hrastnik. V soboto gostujejo v Ajdovščini. Jutri se bodo še enkrat odpravili v Ajdovščino, kjer jih čaka še pokalna tekma.

NOGOMET

Polovično uspešni

Poblizje si pogledjmo zadnje štiri tekme nogometašev ekipe Šobec Lesce v 3. Slovenski ligi. Dvakrat so zmagali, dvakrat pa izgubili. V 9. kolu so gostili ljubljansko Svobodo in zmagali z 2 : 1. En gol je prispeval Kopal, enkrat pa so gostje zadeli lastno mrežo. Sledila sta dva poraza. V gosteh so izgubili z ekipo Roltek Dob s 4 : 0, doma pa z Adrio 3 : 1. V 12. kolu so doma v pomembni tekmi premagali Škofjo Loko z 2 : 0 (Mlakar, Strajnar). Ko boste brali te vrstice, bo že znano, kako so igrali v gosteh z ekipo Brda. V 14. kolu, zadnjem jesenskem kolu, gostujejo pri Vrhniki. Na uvodni tekmi sezone so jih doma premagali z 1 : 0.

ODBOJKA

Poraz proti ekipi Vital Ljubljana II

Po porazu v 1. kolu proti ekipi Mladi Jesenice so bile odbojkarice Radovljice, ki nastopajo v 3. ligi zahod, proste. V 3. kolu so gostovale pri ekipi Vital Ljubljana II in izgubile s 3:0 (2, 7, 14). Ob zaključku redakcije še ni bilo znano, kako so se odrezale na tretjem gostovanju pri ekipi Krim III. Ta vikend prvič igrajo doma in sicer proti ekipi Calcit Volley III.

MORRIS GARAGES
Since 1924

7
LETNA GARANCIJA
/ 150.000 km

MG4 ELECTRIC
ŽE ZA 26.400 €*

+ DOMAČA PONILNA POSTAJA**

*z vključeno EKO subvencijo

mgmotor.si

ASP Lesce, Hraška cesta 25, tel.: 04 53 53 450
Jesenice, Finžgarjeva 2, tel.: 04 58 33 330

SKUPNOST

Ponovno zbirali za levjesrčne

Svetovni dan paliativne in hospic oskrbe sovпада z datumom koncerta društva Hospic, ki za dober namen že vrsto let pripravlja večer, poln dobre glasbe, zabave in veselega vzdušja.

NIKA TOPORIŠ

Druga oktobrska sobota je bila v Biotehniškem centru Naklo rezervirana za že tradicionalni dobrodelni koncert društva Hospic, katerega glavni namen je empatično pristopiti k umirajočim in njihovim svojcem ter jim pomagati v težkih trenutkih. Koncert je bil prežet z dobrodelno noto, saj so zbrani izkupiček namenili Rdečemu križu in financiranju tabora Levjesrčni. Romana Adam, ki je spomladi prevzela vodenje gorenjskega odbora društva Hospic, je pojasnila, da gre za otroke,

biti sposoben prisluhniti, delovati pomirjujoče in sprejemati človeka ter njegovo stanje.

Pester program, ki je v dvarano nakelske srednje šole privabil številne obiskovalce, je obsegal raznolik nabor izvajalcev. Nastopili so namreč Bid Bang Radovljica z dirigentom Blažem Trčkom ter pevcema Bernardo Poklukar in Mitjo Šinkovcem, kantavtor Robert Petan, Mladinski pevski zbor Osnovne šole A. T. Linhartaradovljica in glasbena družina Mateje Praprotnik, za veliko dozo smeha pa sta poskrbela komika Tilen Ar-

Obiskovalci so slišali tudi himno levjesrčnih – v izvedbi Mladinskega pevskega zbora Osnovne šole A. T. Linhartaradovljica. / FOTO: PRIMOŽ PIČULIN

ki se srečujejo z izjemnimi stiskami ob izgubi sorojenca ali starša. »Otroci žalujejo na drugačne načine kot odrasli. Smiselno je, da se širša okolica zaveda njihove žalosti, da jo vidimo in prepoznamo,« je še dodala. Tabor Levjesrčni je namenjen ustvarjanju varnega prostora, kjer so mladi, ki se srečujejo s smrtjo, sposobni ozavestiti svoja čustva in narediti korak naprej v procesu žalovanja. Po njenih besedah prostovoljci društva Hospic predstavljajo čustveno in moralno podporo umirajočim ter žalujočim, dober prostovoljec pa mora biti prisoten v težkih trenutkih,

tač in Jure Mastnak, ki sta s svojo predstavo dodobra popestrila dogajanje. Romana Adam je še pojasnila, da bodo del zbranih sredstev, dva tisoč evrov, namenili tudi Rdečemu križu in oškodovanim v poplavih. Kot je dejala, medijska pozornost avgustovskim poplavam namreč upada, nikakor pa ne upadajo stiske prizadetih, zato je ključnega pomena, da se spomnimo nanje in jim pomagamo. Prijetno vzdušje je navdušilo obiskovalce, ki so se zbrali predvsem zaradi dobrodelnega namena, vseeno pa so dobili večer, poln dobre glasbe in zabave.

Za salve smeha sta poskrbela komika Jure Mastnak in Tilen Artač. / FOTO: PRIMOŽ PIČULIN

Dom, bolj prilagojen posamezniku

Tudi ljudje, ki potrebujejo veliko podpore, si zaslužijo boljše življenje kot to, ki ga imajo v instituciji, poudarjajo v radovljiškem centru za usposabljanje, delo in varstvo, kjer sicer že več kot polovica uporabnikov živi zunaj zidov ustanove, v različnih oblikah stanovanjskih skupnosti. Trend je, da se tudi te preoblikujejo v čim manjše enote.

MARJANA AHAČIČ

Sloveniji v institucijah, kot so socialnovarstveni zavodi, centri za usposabljanje, delo in varstvo ter varstveno-delovni centri, živi več kot štiri tisoč ljudi z različnimi oviranostmi. Odstotek je precej večji kot v Evropi, zato se država zavzema za postopno, a temeljito deinstitucionalizacijo, to je zmanjševanje števila ljudi, ki živijo v instituci-

Številni si želijo bolj samostojnega življenja v manjših bivalnih skupnostih, tako bi bili bolj svobodni in bolje vključeni v vsakdanje dejavnosti v okolju, kjer bivajo.

jah, in njihovo vključevanje v običajno okolje. Kot poudarjajo na pristojnem ministrstvu, bodo institucije postopno preobrazili v skupnostne storitve, ki bodo uporabnikom zagotavljale podporo tam, kjer živijo, in na način, ki bo prilagojen posamezniku.

Polovica že živi v manjših skupnostih

Center za usposabljanje, delo in varstvo (CUDV) Radovljica ima s tem področjem dolgoletne in večinoma zelo dobre izkušnje. Premeščanja uporabnikov v manjše bivalne skupnosti so se

Uporabnik CUDV Radovljica Dalibor Dedič, državni sekretar na ministrstvu za solidarno prihodnost Luka Omladič in Tadej Kramberger, uporabnik CUDV Radovljica

lotili med prvimi v državi, danes tako že polovica odraslih uporabnikov, ki živijo pri njih, biva v bivalnih enotah.

Kot je pojasnila direktorica CUDV Radovljica Helena Kos, načrtujejo, da bi lahko v prihodnje tudi tiste iz večjih

CUDV Radovljica je konec septembra v luči načrtovanih sprememb pripravil posvet, na katerem so različni akterji, od strokovnjakov do uporabnikov, spregovorili o možnostih nadaljnega razvoja storitev centra.

bivalnih enot, v katerih živi po 12 oseb, postopoma selili v še manjše enote, tiste, ki živijo v centru, pa v te, malo večje. Na ta način želijo svoje storitve še približati potrebam uporabnikov. Številni si namreč želijo bolj samostojnega življenja v manjših bivalnih skupnostih, tako bi bili bolj svobodni in bolje vključeni v vsakdanje dejavnosti v okolju, kjer bivajo.

Lepo je biti »na svojem«

CUDV Radovljica je konec septembra v luči načrtovanih sprememb pripravil posvet, na katerem so različni akterji, od strokovnjakov do uporabnikov, spregovorili o možnostih nadaljnega razvoja storitev centra.

»Všeč mi je, da imam svojo sobo, da grem lahko na dvorišče, želim ostati v stano-

Helena Kos, direktorica CUDV Radovljica / FOTO: MARJANA AHAČIČ

»Že 17 let živim v stanovanjski skupnosti v Poljčah. Smo na lepem kraju, imam kar svobodno življenje, čeprav potrebujem malo podpore. Ustvarjam s keramiko, delam v lončarski delavnici v starem delu Radovljice. Sem sproščen in mi gre delo dobro od rok,« je povedal Tadej. »Vrnila bi se v Borovo hišo,« pravi Viki, ki živi v Centru, kamor se je morala iz stanovanjske skupnosti preseliti zaradi zdravstvenih težav. »Pogrešam vse fante in punce od tam.« »Rada bi živela skupaj s fantom,« pa iskreno pove Dalila, ki skupaj z 12 sostanovalci živi v stanovanjski skupnosti na Jesenicah. Helena Kos pravi, da razume in spoštuje njihove želje in potrebe. »Tudi ljudje, ki potrebujejo veliko podpore, si zaslužijo boljše življenje kot to, ki ga imajo v instituciji,« je prepričana.

Podpora, a tudi pomisleki

Trend postopnega ukinjanja institucionalnega bivanja in uvajanja življenja oseb z različnimi oviranostmi v manjših skupnostih oziroma sa-

mostojno, ob podpori, se bo v skladu z državnimi načrti deinstitucionalizacije postopno nadaljeval in širil, vendar pa prinaša tudi nekaj pomislekov, je bilo slišati na posvetu.

Predvsem so bojazen izrazili svojci nekaterih uporabnikov, ki potrebujejo največ pomoči, in tudi strokovnjaki. Skrbi jih, kako v bivalnih enotah zagotavljati ustrezno oskrbo, saj nekaterim stalna zdravstvena oskrba, podpora infrastruktura in različne aktivnosti lahko predstavljajo boljše kakovost življenja kot pa bivanje v manjši dislocirani enoti.

Helena Kos je glede tega pojasnila, da bi sedanji centri ostali kot ključni dnevni centri z različnimi aktivnostmi, fizioterapijo, delovno terapijo in delavnicami. »Še vedno ostajajo institucije v smislu strokovnega vodstva, socialnovarstvene oskrbe, zdravstvene nege in drugega, spreminja se samo oblika bivanja, da je bolj prilagojena posamezniku,« je poudaril državni sekretar na ministrstvu za solidarno prihodnost Luka Omladič.

KULTURA

Pokončen in samosvoj

Vladimir Pavšič - Matej Bor je bil osebnost, ki je zaznamovala dvajseto stoletje. Širši javnosti je znan predvsem kot partizanski pesnik, a je bil tudi izvrsten lirik, prevajalec in dramatik, prvi predsednik slovenskega PEN in eden prvih, ki so se pri nas zavzemali za varstvo okolja. Rodil se je pred 110 leti na Goriškem, umrl pa septembra 1993 v Radovljici, kjer je živel več kot trideset let.

MARJANA AHAČIČ

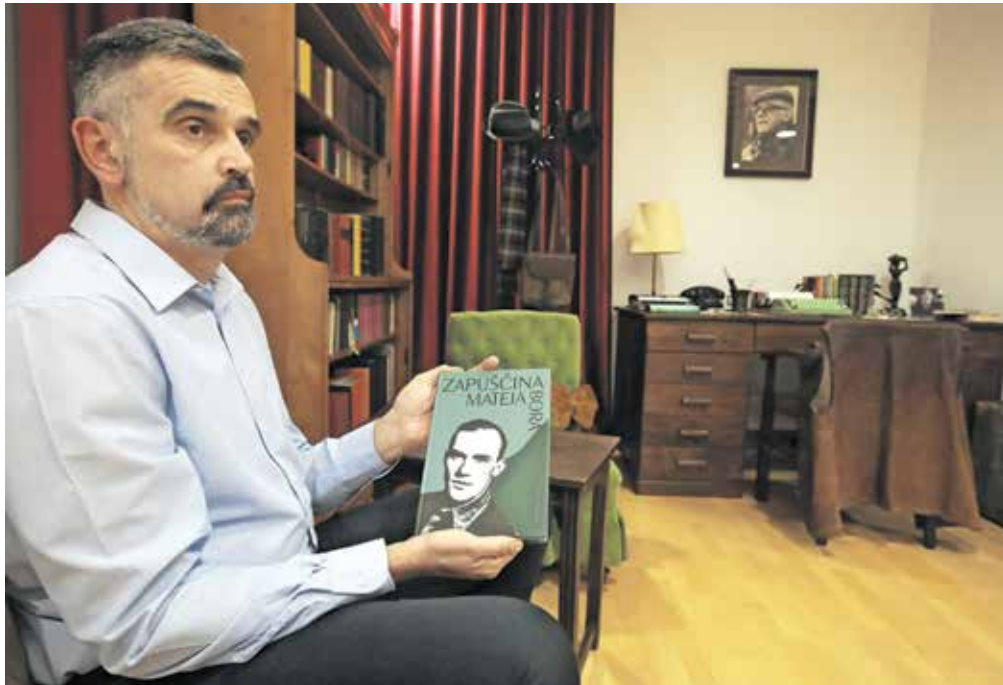
Letošnjo jesen so v radovljiški knjižnici posvetili Mateju Boru. Širša javnost ga pozna predvsem kot partizanskega pesnika, za tiste, ki so se le malo bolj poglobljeno ukvarjali z njegovim delom, predstavlja mnogo več. Vladimir Pavšič - Matej Bor je bil osebnost, ki je zaznamovala slovensko dvajseto stoletje, je jasen zgodovinar in bibliotekar iz knjižnice A. T. Linhartaradovljica mag. Jure Sinobad, ki se je z Borom in njegovo zapuščino v zadnjem obdobju posebno intenzivno ukvarjal. Pripravil je dve zanimivi razstavi, zasnoval Borov kotiček v knjižnični čitalnici, ki se poslej imenuje prav Čitalnica Mateja Bora, ter v knjižnici zbrano gradivo iz pesnikove zapuščine predstavil v obsežni in temeljito pripravljene monografiji z naslovom Zapuščina Mateja Bora.

Previharil viharje

Bil je edini od velike peterice slovenskih medvojnih pesnikov, ki mu je bilo dano previhariti viharje druge svetovne vojne, ugotavlja Sinobad, ki v knjigi Zapuščina Mateja Bora med drugim navaja prepričanje pesnika Janeza Menarta, da so se Borove partizanske pesmi (Hej brigade, Jutri gremo v napad ...) v našo zgodovino vpišale tako neizbrisno kot prvi tiskani verz slovenskih puntarjev iz daljnega leta 1515: Le vkup, le vkup, uboga gmajna ..., ter ugotovitve muzikologa Franca Križnarja, da je več kot 17 slovenskih skladateljev uglasbilo več kot 28 Borovih pesmi. Prvo pesniško zbirko z naslovom Previharimo viharje je leta 1942 izdal v ilegali. A slava, ki si jo je pridobil s svojo partizansko poezijo, je Boru prej škodila kot koristila, večina slovenske kulturne javnosti je spregledala njegovo izjemno ljubezensko liriko in refleksivno poezijo, opozarja Sinobad.

Pesnik, prevajalec, akademik

»Bil je vsestranski ustvarjalec, pesnik, pisatelj, dramatik, prevajalec, literarni kritik, akademik, ekolog in v šestdesetih letih dvajsetega stoletja tudi ena od osrednjih osebnosti mednarodne pisateljske organizacije PEN ... Danes je le malo znano, da je bil prav Matej Bor pobudnik ustanovitve Književnih listov,« se spomni Sinobad in opozori na njegovo ustvarjanje poezije za otroke, da se je kar dve

Jure Sinobad, zgodovinar in bibliotekar, v Borovi sobi, kotičku v čitalnici radovljiške knjižnice, urejenem z originalno opremo in predmeti iz pesnikove delovne sobe / FOTO: GORAZD KAVČIČ

desetletji ukvarjal s prevajanjem del angleškega dramatika Shakespeara in da je med drugim avtor scenarija za priljubljeni film Vesna. Med številnimi priznanji je prejel tudi dve Prešernovi nagradi, prvo za dramo Raztrganci in drugo za pesniško zbirko Bršljan nad jezom.

Atomski vek

Proti koncu petdesetih let je objavi pesniško zbirko Sledi naših senc, ki je pomembna predvsem zaradi slovite pesnitve Šel je popotnik skozi atomski vek, temačne vizije razčlovečenja človeka in uničenja narave v atomski dobi. »Z izvirno pesniško vizijo razčlovečenja človeka in atomske katastrofe je že desetletje pred pojavom novih okoljevarstvenih oz. zelenih gibanj opozoril na naravovarstveno problematiko in nevarnost jedrskega uničenja sveta. S pesnitvijo Šel je popotnik skozi atomski vek je človeštvu zapustil preroško sporočilo, ki je zaradi re-

alne nevarnosti globalnega atomskega spopada danes celo bolj aktualno, kot je bilo v času svojega nastanka,« navaja Sinobad.

Življenje v Radovljici

Leta 1960 se je z družino preselil v Radovljico, kjer je ostal vse do smrti 29. septembra 1993. Živel je dokaj odmaknjeno življenje, posvečeno predvsem ustvarjanju. A je kljub temu pozorno spremljal svet okoli sebe in je znal, kot pričevanja njegovih sodobnikov navaja Sinobad, kljub zadržanosti in odmaknjenosti od oči javnosti odločno zarohneti, ko mu kaj ni bilo prav. »Slednje se je zlasti kazalo v njegovih prizadevanjih in skrbi za okolje, v katerem je živel. Ostro je nasprotoval stanovanjski gradnji v bližini svojega doma in hrupu letal z bližnjega letališča v Lescah. S somišljeniki iz društva za varstvo okolja se je upiral podrtju starega blejskega hotela Park in javno polemiziral glede trase

blejske obvoznice, ki še danes ni zgrajena.«

Zapuščina Vladimirja Pavšiča - Mateja Bora

Matej Bor je skupaj z ženo Anušo, ki je umrla dve leti za njim, pokopan v družinski grobnici rodbine Zupanc - Sodnik na ljubljanskih Žalah. Knjižnica A. T. Linhartaradovljica leta 2007 z donacijo Borove hčere Manje Pavšič pridobila zajeten del gradiva iz njegove zapuščine, večinoma knjige in brošure iz pesnikove osebne knjižnice. Med prevzetim gradivom je tudi nekaj Borove osebne korespondence, rokopisov, tipkopisov, risb, revij in časopisov ... Posebno dragoceni, poudarjajo v knjižnici, so Borovi osebni predmeti in pohištvo ter državna odlikovanja in druga priznanja, ki jih je prejel za svoje delo. Knjižnica je poskrbela za obnovo šestih kosov pohištva iz Borove delovne sobe: pisalne mize, knjižne omare, lesenega stola, dveh foteljev in namizne svetilke. Z obnovljenimi predmeti so v časopisni čitalnici uredili Borovo spominsko sobo.

Leto spomina na pesnika

Matej Bor je bil pokončen in samosvoj človek, v mladih letih uporen in viharški, nato pa vedno bolj liričen, umirjen in samotni. Vse življenje je odklanjal kakršnokoli omejevanje svoje umetniške in osebne svobode in se upr vsakemu poskusu nasilnega vpliva na svoj miselni svet, je ob izidu publikacije z naslovom Zapuščina Mateja Bora poudaril avtor Jure Sinobad, tudi avtor obeh razstav, ki sta bili v knjižnici na ogled vse do jeseni.

Borovega imena danes v Radovljici ne nosi nobena ulica ali trg, kljub temu pa z zelenjem obdani stavbi domačini še danes rečejo Borova hiša. Po smrti zakoncev Pavšič jo je njuna hči Manja Pavšič dala v najem CUDV Radovljica. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

Razstava del Toneta Kavčiča

V Domu krajanov Kamna Gorica so v začetku meseca odprli razstavo del Toneta Kavčiča. Avtor je ob svoji 80-letnici pripravil izbor del, ki jih je v različnih slikarskih tehnikah naslikal skozi celotno, več kot dvajsetletno ustvarjalno zgodovino.

IVANKA KOROŠEC

Tone Kavčič se je jeseni 1943 rodil v kraju Rottmannshöhe v Nemčiji, kamor je bila izseljena vsa družina Kavčič. Po vojni so se vrnil v domovino, a doma niso imeli več. Nastanili so jih v starejši hiši v Kamni Gorici, kjer Tone s soprogo Viko živi še danes, njuni trije otroci Nataša, Tomaž in Marko pa so si ustvarili svoje družine in svoje domove. Izučil se je za mizarja, saj je vedno želel delati z lesom, upokožitev pa je dočakal v

Ljubljana, Likovne skupine Jasna, Likovne skupine Ustvarjalci upodabljaajoče umetnosti KUD UKC in Društva likovnikov France Prešeren iz Žirovnice.

O njegovem delu so pohvalno pisali mnogi likovni kritiki. Slikarju ljuba abstraktna dela so bila ovrednotena tudi s priznanji in nagradami. Toneta razveseljujejo družina, čebele, njegov slikarski čopič, les, prijatelji, domača vas in mnoge dejavnosti v okviru kulturno-turističnega društva, kjer je tudi član upravnega odbora.

Tone Kavčič pred razstavljenimi deli, ki so v Domu krajanov Kamna Gorica na ogled do 3. decembra / FOTO: IVANKA KOROŠEC

Kemični tovarni Podnart v vzdrževanju. Po upokojitvi se je začel resneje ukvarjati s slikanjem. Loteval se je skoraj vsake tehnike, saj mu še danes vse novo predstavlja izziv. Tako so njegova dela narejena s svinčnikom, ogljem, v pastelu, oljnem pastelu, akrilu, akvarelu, olju ... Slika motive iz narave, pa tudi stare vaške hiše in objekte, ki propadajo. S čopičem in barvo je ohranil marsikatero kulturno in naravno dediščino naše dežele. Imel je že nekaj samostojnih razstav, pogosto pa se udeležuje tudi skupinskih, prav tako tudi slikarskih kolonij in ekstemporov. Je član Društva likovnikov

Kulturni program ob odprtju je povezovala avtorjeva hčerka Nataša Habjan. Slovesnost se je začela udarno, kajti nastopil je bobnarski trio v postavi Gregor Plamberger ter Matevž in Nace Kavčič. Svoje pesmi sta recitali Anka Marzidovšek in Bernarda Resman, Metka Soklič je zaigrala dve skladbi na klavir. Nekaj besed o svojem ustvarjanju je povedal tudi slikar sam. Za popestritev programa se je predstavil tudi Tonetov vnuk Matevž z žongliranjem.

Razstava bo na ogled do 3. decembra, in sicer po dogovoru z avtorjem, ki je dosegljiv na telefonski številki 031 876 143.

Radovljiški harmonikarski orkester

Poleti je Harmonikarski orkester GŠ Radovljica in KUD A. T. Linhartaradovljica gostoval v Salzburgu pri harmonikarskem orkestru Vielharmonie Salzburg. Nastopili so v dvorani Deželne glasbene šole Muzikum Salzburg, kjer je orkester navdušil s svojim repertoarjem, na katerem so bila dela Bacha, Gershwin, Paula Anke ter dve priredbi Gašperja Primožiča Taquito Militar (Mariano Mores) in Canaro en Paris (Juan d'Arienzo). Za zadnji točki nastopa sta orkestra skupaj zaigrala skladbo Karla Jenkinsa Palladio in skladbo Alpskega kvinteta Schöne Urlaubszeit – Čas počitnic, katere avtor je Žan Prešern. Pred orkestrom pa so pestri tedni: 15. decembra zvečer v Baročni dvorani Radovljiške graščine pripravljajo Novoletni koncert, 29. decembra pa jih bomo slišali še na Novoletnem koncertu v cerkvi sv. Martina na Bledu, kjer bodo nastopali s Komornim zborom Ave, sopranistko Natašo Zupan ter baritonistom Ivanom Andresom Arnškom.

ZANIMIVOSTI

Dnevi evropske kulturne dediščine

Zaposleni v Vrtcu Lesce so oktobra v okviru Dnevov evropske kulturne dediščine na Šobcu pripravili srečanje otrok, njihovih staršev in starih staršev.

IVANKA KOROŠEC

»Prizadevamo si, da bi se otroci spoznali s kulturno dediščino, ki je res pestra, lepa, v vsaki pokrajini drugačna in edinstvena. Čutimo se dolžni, da jim jo predstavimo, saj marsičesa ne morejo nikjer več videti. Približamo jim tradicijo, primerjamo, kako se stvari skozi leta spreminjajo ... Tako dobijo prve vtise in znajo bolj ceniti to, kar imamo. Manjši otroci sicer ne razumejo takoj, toda ko nekaj večkrat vidijo in slišijo, se jim utrdi v zavesti,« je povedala vodja enote Marjetka Bitenc. Letos so se povezali z Društvom upokoencev Lesce.

Člani so v vrtcu predstavili pletenje, kvačkanje, pletenje košaric, izdelovanje lutk iz cunj, mozaika, prtičkov, ročno šivanje ... »Podjetje Migi iz Tržiča nam je predstavilo čevljarstvo. Spoznavali smo stare plese in ljudske pesmi. Ta dogodek je prikaz procesnega učenja v vrtcu. Otroci so pokazali, kaj so se naučili, na samem srečanju pa se imajo možnost preizkusiti v starih igrah, kot so npr. gumitvist, ristanc, vrtenje obroča, skakanje s kolebnico in podobno, ki jih otroci dandanes skoraj ne poznajo več. Ker je letos leto prosa, smo za goste z otroki v vrtcu pripravili tudi nekaj posebnih dobrot,« je še pojasnila.

Na Šobcu so zarajali tudi najmlajši. / FOTO: IVANKA KOROŠEC

Dal je vse od sebe

Radovljiški gasilci kar sijejo od ponosa. Njihov član Patrik Štefelin je namreč na 32. svetovnem tekmovanju Firefighter Combat Challenge v tandemu s Poljakom Rafałom Berezo postal svetovni prvak.

NIKA TOPORIŠ

V ameriškem mestu Stuart na Floridi je med 3. in 8. oktobrom potekalo že 32. svetovno tekmovanje Firefighter Combat Challenge, ki velja za najtežje gasilsko tekmovanje na svetu. Tekmovanje preizkuša fizično pripravljenost gasilcev s simulacijo realnih situacij, s katerimi se srečujejo na terenu. Letos so barve slovenske zastave zastopali Zdenko Jamnik iz PGD Vnanje Gorice, Nik Podbelšek iz PGD Moste, Sebastjan Vovko iz PGD Stara Cerkev, Gaj Zorman iz PGD Križ in prvak radovljiških prostovoljnih gasilcev Patrik Štefelin. Slednji je namreč skupaj z Zormanom, Vovkom in dvema Kanadčankama v mednarodni mešani ekipi postal svetovni podprvak, v dvojcu s Poljakom Rafałom Berezo pa je osvojil tudi naslov svetovnega prvaka.

Štefelin se je za gasilstvo sprva odločil zaradi druženja z vrstniki, šele kasneje pa je spoznal, da gre pravzaprav za pomembno življenjsko pot, na kateri se lahko marsikaj nauči. »Za tekmovanje sem prvič slišal na Facebooku. Obrnil sem se na Domna Pavliča in Matica Zupana in leta 2017 se je moja pot v

tem športu ob njuni pomoči začela. Do tedaj nisem treniral nobenega športa. Firefighter Combat Challenge me je od takrat res prevzel in postal del mojega življenja,« je dejal najhitrejši na svetu, ki se na najtežje gasilsko tekmovanje pripravlja celo leto. Kot je pojasnil, se je na tekmovanju treba spopasti s simulacijo klasičnega gašenja v najtežji obliki.

Pomembna sta čas in izvedba

Tekmovalci se spopadajo z različnimi izzivi, med drugim s 75-kilogramsko železno klado, 80-kilogramsko lutko in 20-kilogramsko standardno opremo, hitrost in pravilna izvedba pa na koncu odločita, kdo je najboljši in najhitrejši. »Čas je ključnega pomena, vendar lahko pri napačni izvedbi prejmeš kazenske točke v obliki sekund, ki se na koncu prištejejo času, s katerim opraviš s progo,« je pojasnil Štefelin. V domačem gasilskem društvu so svetovnemu prvaku in drugim iz slovenske ekipe nedavno pripravili tudi sprejem, ki se ga je med drugim udeležil tudi župan Občine Radovljica Ciril Globočnik, čestitkam pa se je poleg domačih podpornikov prid-

Čeprav ni bil zadovoljen s svojim nastopom v posamični kategoriji, je bil na koncu njegov trud poplačan.

/ FOTO: TINA DOKL

ružil tudi poveljnik Gasilske zveze Slovenije Zvonko Glažar.

Štefelin je o svojem sodelovanju na 32. izvedbi Firefighter Combat Challenge sicer povedal, da je bil sprva malce razočaran, saj ni bil zadovoljen z 19. mestom v posamični kategoriji. Vedel je namreč, da kljub izredno

močni konkurenci zmore več. »Konkurenca je bila res huda, ampak sem v tandemu z Berezo dal vse od sebe in na koncu se je izplačalo. Zelo sem vesel in seveda tudi ponosen,« je ob tem dejal novi svetovni prvak, ki bo prihodnje leto zagotovo poskusil ubraniti težko prigrani naslov.

Sedemdeset let Ribiške družine Radovljica

Slovesnost ob visokem jubileju so pripravili v začetku septembra v kulturnem domu v Ljubnem. Osrednji govornik je bil ugledni strokovnjak, biolog, profesor dr. Mihael J. Toman, domačin iz Kamne Gorice.

MARJANA AHAČIČ

Slovensko sladkovodno ribištvo ima dolgoletno tradicijo, poudarja Roman Zupanc, dolgoletni član Ribiške družine Radovljica. Razvijalo se je skozi različna zgodovinska obdobja, danes pa ribiško upravljanje tvori edinstven model, ki ga kot temeljne celice izvajajo ribiške družine.

»Nekoč je ribolovna pravica (ius piscandi) pripadala vladarju kot lastniku zemlje ob vodi, ta pa jo je lahko podeljeval naprej, najpogosteje cerkvi in samostanom. Kranjski ribiči so 1. decem-

Ribiška družina Radovljica danes šteje 135 članov. Ima svoj ribiški okoliš in urejen status koncesionarja ter deluje v javnem interesu.

bra 1880 ustanovili samostojno Ribarsko društvo za Kranjsko s sedežem v Ljubljani, kar štejemo za začetek organiziranega sladkovodnega ribištva na Slovenskem. Ribiška družina Radovljica pa je bila ustanovljena leta 1953, po ukinitvi ribarskih zadrug in zakupa voda. Ne smemo pozabiti na Vladimírja pl. Kappusa iz Kamne Gorice, ki je bil navdušen lovec in ribič in je imel v zakupu ribolovno vodo reke Save, za katero je vzorno skrbel. Ribiči ga danes spoštljivo prištevamo med pomembne predhodnike,« je na kratko povzel zgodovino radovljiškega ribiškega združenja, ki je slovesnosti v počastitev 70-letnice obstoja začelo s tekmo v ribolovu z muho na Savi.

Med mladimi ribiči je zmagal Žan Čuden, član RD Radovljica, med člani pa Franc Jenstrle, član RD Bohinj. Skupaj je tekmovalo 21 ribi-

čev z dovoljeno izmero treh rib za rezultat.

Predsednik spomnil na pomembne mejnike

Na osrednji slovesnosti je predsednik ribiške družine Andrej Biček predstavil delo ribičev in pomembne mejnike v razvoju. »Poudaril je veliko mero pripadnosti, velik delovni in finančni vložek članov pri nakupu in izgradnji ribiškega doma na Lancovem v letu 1982, prvo podelitev pravice upravljanja v ribiškem okolišu leta 1961 in težave, s katerimi so se ribiči srečevali v preteklosti. Spomnil je tudi na katastrofe, med katere prištevamo izpust vode in mulja iz jezua HE Moste leta 1974, ki je dobesedno uničil ribe in druge živalske in rastlinske habitate. Potrebni so bili več let, da se je stanje normaliziralo in da so ribiči vložili avtohtone vrste rib, zlasti sulca, po točno postrv in lipana,« je dogajanje povzel Zupanc.

Najvišje priznanje Ribiške zveze Slovenije, plaketo Ivana Franketa, je prejel gospodar Ribiške družine Radovljica Matej Šparovec. / FOTO: DARKO RŽEN, RD RADOVLJICA

Na osrednji slovesnosti podelili priznanja

Predsednik Ribiške zveze Slovenije dr. Miroslav Žaberl je ribiški družini v znak zahvale za dobro delo pri ribiškem upravljanju podelil plaketo Ribiške zveze Slovenije, priznanja pa so prejeli tudi posamezni člani: Rado Obid, Anton Avsenek in Matevž Peinkirher. Naj-

višje priznanje Ribiške zveze Slovenije, plaketo Ivana Franketa, je prejel gospodar Ribiške družine Radovljica Matej Šparovec, sicer letos tudi prejemnik enega od letošnjih občinskih priznaj, pečata Občine Radovljica. Predsednik Andrej Biček je sicer posameznikom, organizacijam in sorodnim društvom podelil jubilejne listi-

ne – zahvale za dolgoletno sodelovanje in nudenje pomoči pri razvoju RD

Slavnostni govornik dr. Mihael Toman

Slavnostni govornik, biolog, prof. dr. Mihael J. Toman, mednarodno uveljavljeni strokovnjak na področju znanstvenega raziskovanja bioloških procesov in življenjskih združb v tekočih in mirnih celinskih vodah, je podal kratko oceno problematike onesnaženja voda, ogroženosti biotopov in nevarnosti kemičnega onesnaženja vodotokov. Glavni krivec za spremembe v vodnem okolju je poleg naravnih pojavov človek, ki čezmerno posega v naravo in s tem zmanjšuje in onemogoča normalen naravni razvoj, je opozoril. Slovesnost je popestril otroški pevski zborček zasebne glasbene šole Prepevaj.si pod vodstvom mentorice Eve Drozg. Prireditelj je povezovala prof. Suzana Adžič.

ZANIMIVOSTI, PRIREDITVE

Kdo tu streže

Radovljčan Petar Stojanovič je natakar že več kot dvajset let. Ker je tudi izjemno ustvarjalna osebnost in ker meni, da v nasprotju s kuharji, ki so v zadnjem obdobju postali pravi zvezdniki, o natakarjih ne vemo tako rekoč nič, se je odločil, da napiše knjigo, v kateri ima glavno vlogo – natakar. Takšen, kot je on in številni njegovi kolegi.

MARJANA AHAČIČ

»Ejga. Alo! Šef! Kolega ... Staf? – Dovolite, da vam pomagam. Natakar bo kar v redu. Tudi, če rečete oprostite, ne bo nič narobe. Mogoče vam je iz šole ostala navada, da ste dvignili roko, če ste hoteli kaj vprašati ali oditi na stranišče? V restavracijah je enako. Samo ne mahajte mi, kot da usmerjate promet na letalonsilki ...«

Tako se začne eno poglavij knjige s pomenljivim naslovom Tu kdo streže? in še bolj pomenljivim podnaslovom Kaj si natakarji pravzaprav mislimo o vas.

Napisana je iz prve roke in brez (samo)cenzure, najbrž na mah, tako kot se tudi bere. Sestavlja jo 43 kratkih poglavij, v katerih, kot pravi avtor, izveste, kakšni gostje so Italijani, kako se sporazumevati z Madžari, kdo pušča najboljšo napitnino, kako je videti japonska poroka, kakšni so odnosi med natakarji in kuharji in tudi kaj najraje jedo Nemci, kako »preživeti« obisk izraelskih gostov in številne druge zanimive zgodbe iz življenja te največkrat spregledane sku-

pine profesionalcev. Po krivici spregledane, se bo zagotovo strinjal vsak, ki bo knjigo prebral.

Ko bom velik, bom natakar

Štiridesetletni Petar Stojanovič je obiskoval srednjo gostinsko in turistično šolo v Radovljici in nato šolanje nadaljeval na blejski višji strokovni šoli za gostinstvo in turizem, a je študij v drugem letniku opustil in se zaposlil kot natakar.

Zakaj se kdo pri zdravi pameti odloči za ta poklic, se sprašuje, preden se v knjigi loti gostov, odnosov, hrane, pijač in napitnin. »Drugače je, če si glasbenik, slikar, igralec, fizik ... Ne poznam nikogar in tudi verjamem, da na tem svetu ni nikogar, ki bi se rodil z darom za streženje. Ni ga človeka, ki bi že kot otrok začutil, da je njegovo življenjsko poslanstvo služiti drugim ljudem,« ugotavlja.

»Zakaj mislite, da se vsi odličnjaki vpišejo v gimnazijo? Zato, da dobijo dodatna štiri leta za premislek, kaj jih veseli. Jaz nisem bil med odličnjaki, zato sem

šolo izbral na podlagi fizičnega videza. Gostinska je bila nova in velika. Telovadnica za tri tiste na ekonomski. Saj ne, da bi bil zagret športnik, a že sama misel, da te po urah mentalnega utrivanja spustijo v ta veliki prostor, da se zbežljaš, je bila prelomna za odločitev.«

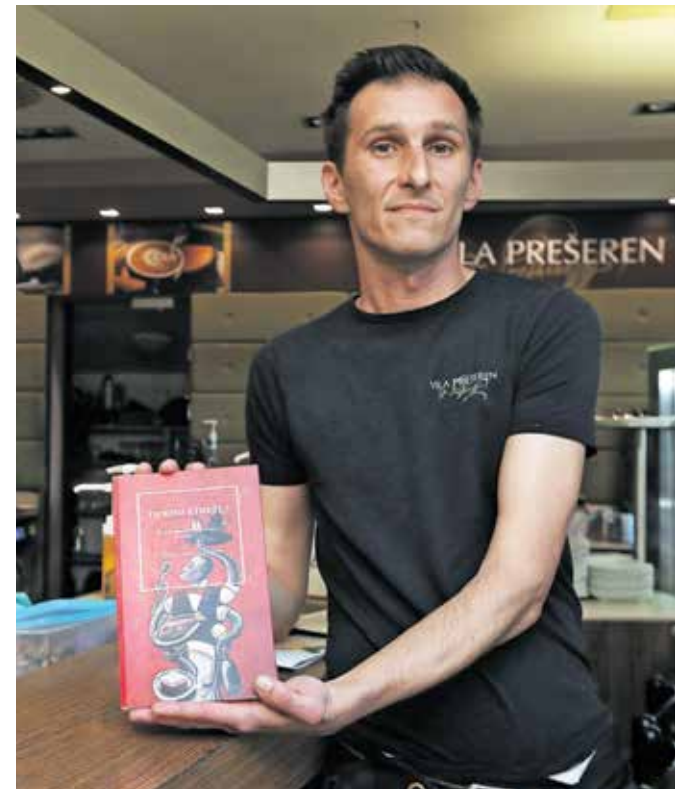
Ne bi šel raje trenirati tigrov?

Nato je po štirih letih kot študent potreboval denar. Pa je šel delat v strežbo. »Saj je samo, dokler si ne najdeš česa boljšega, sem si pravil. A se človek zabubi, navadi se, kakor se uho navadi na najljubši punk band, z leti ne deluje več tako glasno, nekako se sprijazni z usodo, prilagodi se razmeram in ni mu hudega. Sčasoma dojamem, da mu ni slabo. Da zna biti natakar lep poklic. Nisi samo sluga. Si svetovalec, zaupnik, poznavalec hrane in pijače, psihiater, zabavljač, prijatelj ... « razmišlja, preden začne nizatati zgodbe, drugo za drugo.

O kavi, ki ima nešteto imen in oblik, o trenutku, ki se zgodi vsakemu natakarju,

kadar mu situacija uide z valeti in »zaplava«. Piše o Italijanih, ki znajo uživati v življenju in ki se v šolah, tako se zdi natakarjem, namesto tujih jezikov učijo kulinarike in so mojstri uživanja hrane. Pove, da je, kadar se v lokalu oglasijo Nemci, dobro poleg osnov nemškega jezika poznati tudi stare merske enote, kot so ducat, osminka, oral, seženj, poltovornjak, ped, komolec in čevelj. »Vina na kozarec naročajo, kot 'daj mi ahtel belega' ali 'prosim viertel rdečega'. Pa ti zdaj preračunavaj v litre in decilitre ...«

In dodaj, da seveda po vsem svetu domači gost velja za največjega težaka. »Kako prepoznaš Ljubljančana? To je tisti, ki v polnem lokalu dviguje roko, še preden se usede. Ko pridem do mize, pa: 'Hm, še ne vemo.'« Tudi tisti »A tu kdo streže?« v naslovu je iz poglavja o domačih gostih ... »Zdaj je videti, kot da sovražimo vse domače goste. Ne, večina jih je dobrih! Spoštljivi in prijazni so, le potrpežljivost bo treba še povaditi. Tudi radodarni znajo biti. Celogorenci, naj samo še kdo reče,

Petar Stojanovič, natakar, avtor knjige Kdo tu streže

/ FOTO: GORAZD KAVČIČ

da so škrti. Štajerci so tisti, ki ne puščajo nič.«

O čisto navadnih ljudeh

Petar Stojanovič pravi, da njegova knjiga govori o čisto navadnih natakarjih in natakaricah, ki delajo v čisto navadnih restavracijah, kavarnah, gostilnah, barih in vseh drugih čisto navadnih obratih. V njej boste lahko prebrali, pove, kaj si natakarji mislijo, medtem ko strežejo, kaj se dogaja skrito očem gostov. O vsem, kar imajo natakarji radi pri svojem poklicu pa tudi o vsem tistem, česar res »ne prebavljajo«. Za začetek na primer gostov,

ki vstopijo v lokal in ne znajo izreči niti tistega iz osnov bontona: dober dan.

A trditev, da njegova knjiga govori o čisto navadnih natakarjih, med katere se uvršča tudi sam, vendarle ne drži popolnoma. Peter Stojanovič, sicer oče treh otrok, ki poleg službe večino časa preživi z družino, je po duši vendarle tudi umetnik. V prostem času namreč rad tudi slika, doslej je imel že štiri samostojne razstave.

Njegovo delo je tudi imenitna risba natakarja – hobotnice na naslovni strani knjige, ki je sicer že letos spomladi izšla pri založbi Primus.

Obare, različne potice, štruklji ...

Razvojna agencija Zgornje Gorenjske (RAGOR) je v sodelovanju z občinami Kranjska Gora, Radovljica, Bled in Gorje pripravila promocijske dogodke ob izidu knjige Kuham DOMAČE: kulinarčni sprehod po Zgornji Gorenjski. V knjigi so zajeti recepti za najrazličnejše domače jedi, od obar pa do takšnih in drugačnih štrukljev.

NIKA TOPORIŠ

V Čebelarskem centru Lesce so 18. oktobra pripravili prvi dogodek, namenjen promociji omenjene knjige. Knjiga je plod dolgoletnega sodelovanja kuharic, kuharjev in

gostincev, ki so želeli deliti svoje znanje, izkušnje ter ljubezen do domače kuhinje. Vsak recept nosi delček zgodovine in kulture tega območja. Vsaka jed je posebna, saj odraža okuse in vonje Gorenjske, ki so jih ljudje

razvijali in prenašali iz roda v rod. Knjiga tako omogoča vpogled v bogato kulinarčno dediščino Zgornje Gorenjske in ponuja priložnost, da te okuse prenesemo tudi v svojo kuhinjo. Eva Štravs Podlogar, direktorica

RAGOR-ja, izdajateljica knjige, je pojasnila, da jim projekt predstavlja dokaz dobrega dolgoletnega sodelovanja. »Začeli smo že pred kar nekaj leti z vstopom RAGOR-ja v mednarodni projekt Alp-Foodway, ko smo raziskovali prehransko dediščino v Alpah; od Francije do Slovenije, kasneje pa smo oblikovali projekt Kuham DOMAČE. Gre res za to, da občine, ki so se nam pridružile, prepoznavajo pomembnost prehranske dediščine, kulinarike in lokalne samooskrbe. Moram reči, da smo se vsako leto malo nadgradili, to pa je bilo možno le z vso pozitivno energijo in zagnanostjo posameznikov in posameznic, ki so sodelovali ter prispevali svoja znanja ter recepte,« je dejala.

V letošnjem letu je projekt prevzela Jelka Popović Gužvič, sodelavka RAGOR-ja, ki je osvetlila njegovo pomembnost, ki je vezana

Seveda je bilo na promocijskih prireditvah mogoče tudi kaj dobrega pokusiti. / FOTO: TINA DOKL

predvsem na ohranjanje tradicije in kulinarčne dediščine. »Poleg vseh receptov, ki nam jih je uspelo zbrati, načinov priprave in pa seveda tudi praks, povezanih s pravico in uživanjem jedi, je pomembno tudi ozaveščanje o tem, da so najboljše in najbolj zdrave sestavine domače. Tiste, ki jih sami pridelamo oziroma se za nakup

odločimo pri lokalnem proizvajalcu. S tem tudi podpiramo domače kmetovalce, njihov trud in delo,« je pojasnila vodja projekta in dodala, da si v prihodnosti prizadevajo izvajati nove delavnice in predavanja, njihov glavni cilj pa bo promocija knjige in receptov, stremijo pa tudi k čezmejnemu sodelovanju.

Knjiga je rezultat dobrega sodelovanja in skupnega prizadevanja za ohranjanje receptov in tradicionalnih jedi. / FOTO: TINA DOKL

ZANIMIVOSTI

Glina za dušo

MARJANA AHAČIČ

Prejšnjo sredo so v preddverju dvorane Knjižnice A. T. Linharta Radovljica odprli razstavo izdelkov odraslih in otrok, ki so skozi igrivo učenje nastali na delavnicah »glinčkanja« z Matejko Legat v delavnici 6th-senseArt v Lescah. »Naša

glina je za dušo, telo, domišljijo, sprostitvev ... Vse, kar si zamislimo, roke prevedejo v glinen izdelek, ki je lahko terapevtski, uporaben ali dekorativen,« pravi mentorica, ki v svojem ateljeju skupaj s partnerjem oblikuje unikatne glinene izdelke in vodi delavnice za otroke in odrasle.

Špela navdušuje na šovu talentov

Špela Šemrl, mlada glasbenica z Lancovega, je s harmoniko že na prvem nastopu osvojila občinstvo in žirijo.

MARJANA AHAČIČ

Špela Šemrl, 17-letnica z Lancovega, je v domačem okolju že dolgo znana kot odlična glasbenica, učenka profesorja harmonike Gašperja Primožiča. Redno nastopa na različnih prireditvah v domačem okolju in širše, letos pa se je odločila, da se preizkusi tudi v priljubljeni oddaji Slovenija ima talent, ki jo pripravljajo na komercialni televiziji Pop TV.

Špela je na eni od uvodnih oddaj s svojim nastopom navdušila tako občinstvo kot žirijo, tako zelo, da sta ji Lado Bizovičar in Andrej Škufca podelila zlati gumb in s tem vstopnico v finale, čeprav je teh uradno že zmanjkalo. Špela pravi, da si življenja brez glasbe ne predstavlja. Želi si, da bi jo ljudje poznali po harmoniki. V oddajo Slovenija ima talent pa se je prijavila z namenom, da bi si lahko kupila kvalitetno harmoniko.

Špela Šemrl / Foto: Pop TV

Tekstilni odpadki So iz mode!

Uporabnih oblačil, ki jih ne potrebujemo več, ne zavržemo, temveč podarimo, izmenjamo ali ponovno uporabimo.

Izmenjevalnica sezoni primernih oblačil in hišnih tekstilij

Sreda, 22. 11. 2023, od 15.00 do 18.00

3. nadstropje Knjižnice Antona Tomaža Linharta Radovljica

Ob prihodu svoje stvari izročite organizatorjem, ki jih sortirajo in razporedijo, vi pa lahko izbirate med že razstavljenimi stvarmi. Predmete, ki v času dogodka ne bodo zamenjali lastnika, bomo podarili Fundaciji Vincenca Drakslerja.

Smernice:

- Na izmenjavo lahko prinesete samo **čista, uporabna in lepo ohranjena oblačila** (brez lukenj, madežev in manjkajočih gumbov, z delujočimi zadrgami).
- Oblačila za otroke in odrasle naj bodo primerna za hladne dni (ne poletna).
- Sprejemamo tudi **hišne tekstilije** (posteljnina, rjuhe, pregrinjala, prešite odeje, brisače, prti in zavese ter metrsko blago).
- **Ne sprejemamo** spodnjega perila in nogavic.
- Organizatorji dogodka si pridružujemo pravico, da na sprejemnici stvari, ki ne bodo ustre-

zale navedenim standardom, ne uvrstimo na izmenjavo.

- Na voljo vam bodo improvizirane **preoblačilnice**, drugje po prostoru preoblačenje ni zaželeno. Oblačila, ki vam po pomerjanju niso prav, prosimo, **vrnite nazaj** na mize. Organizatorji dogodka imamo pravico opozoriti vsakega obiskovalca, ki se tega ne bo držal.
- Lahko samo prinesete ali pa tudi samo odnesete. Kosov ne štejemo. Prinesite, kolikor želite, **odnesite, kolikor potrebujete**.

Minimalizem in trend odstranjevanja navlake, ki je ne potrebujemo, je danes zelo popularen. Pa tudi koristen. Tistega, česar ne potrebujemo več, ni treba nujno zavreči, temveč lahko to nekomu podarimo, izmenjamo ali ponovno uporabimo.

Dogodek bo potekal v soorganizaciji Komunale Radovljica, Fundacije Vincenca Drakslerja in Ljudske univerze Radovljica.

Komunala Radovljica, d.o.o., Ljubljanska cesta 27, 4240 Radovljica
T: 04 537 01 11, E: info@komunala-radovljica.si

www.komunala-radovljica.si

Mislimo zeleno!

Festival šansona

Na finalnem večeru Festivala slovenskega šansona je v zasedbi raperja Smaal Tokka nastopila tudi odlična flavtistka in pevka Maša Cilenšek. Slavil Škofjeločan Tomaž Hostnik s skladbo Dekle iz zlatih sanj.

ALENKA BRUN

Po dveh spomladanskih polfinalnih večerih smo prvo soboto v novembru lahko spremljali še finale Festivala slovenskega šansona. V Kulturnem centru Rogaška Slatina je nastopilo deset finalistov; v ugledni družbi Ane Marie Mitič, Primoža Vidoviča, Patricije Škof, skupine Zajtrk, Andreja Tomšiča, skupine Violoncelli Itineranti, Jureta Ivanušiča, Veronike Nikolovske in Tomaža Hostnika se je predstavil tudi raper Smaal Tokk (Marko Bratuša), ob katerem je nastopila tudi Radovljčanka

Maša Cilenšek. Strokovna žirija v sestavi Vita Mavrič, Leon Firšt, Mia Žnidarič, Boštjan Gombač in Slavko Pregl je podelila štiri nagrade: za najboljšo besedilo, glasbo, obetavno mlado avtorico ali avtorja oziroma izvajalko ali izvajalca in veliko nagrado slovenski šanson 2023 za najboljši šanson v celoti. Za najboljšo besedilo je nagrado prejel Andrej Tomšič za skladbo Bistro, za najboljšo glasbo Tomaž Hostnik za skladbo Dekle iz zlatih sanj, prejel pa je tudi nagrado za najboljšo skladbo ter za najboljši šanson v celoti.

Na Festivalu slovenskega šansona je v zasedbi, ki je spremljala raperja Smaal Tokka, nastopila tudi Radovljčanka Maša Cilenšek. / FOTO: ADRIAN PREGELJ, ARHIV RTV SLOVENIJA

PRIREDITVE

Od 14. novembra do 5. decembra

Torek, 14. november

Šepet samotnih stezic, ob 19.00, predstavitev knjige Jane Remic za ljubitelje narave, gora in lepih zgodb, Knjižnica ATL Radovljica

Kar želiš, to dobiš, ob 19.30, gledališče, za izven, Linhartova dvorana *

Sreda, 15. november

Buci – štruci jogica, ob 16.00, vadba za dojenčke, ki jih mamice masirajo, delajo raztezne vaje in krepijo moč ter občutek, Knjižnica ATL

Pravljčna jogica, ob 16.45, skozi pravljice bodo otroci, stari med 3 in 8 let skupaj s Petro Arula, izvajali njim prilagojeno jogo, Knjižnica ATL

Knjižko Gledališko, ob 17.00, druga predstava bo Doktor Sreča Miškinega gledališča, Kulturni dom v Kamni Gorici

Hormonsko ravnovesje, ob 18.00, Tamara Bukovec bo predavala o ozaveščanju na področjih hormonskega ravnovesja, endometrioze in ščitnice, Knjižnica ATL Radovljica

Četrtek, 16. november

Pravljčne rokodelnice, ob 17.00, ustvarjalni kotički, kjer starši in otroci skupaj prebirate knjige in ustvarjate, Knjižnica ATL Radovljica

Mož brez krivde, ob 18.00, drama, Italija, Slovenija, Hrvaške, Linhartova dvorana Radovljica *

Petek, 17. november

Počastitev dneva Rudolfa Maistra, ob 16.00, pred Radovljiško graščino

Ritmično škatlaste pravljice, ob 17.00, gledališče za otroke, za abonma Čebelice in čmrlji in izven, Linhartova dvorana Radovljica *

Ris, ob 19.00, dokumentarni film, projekciji filma bo sledil pogovor, Švica, Francija, Linhartova dvorana *

Sobota, 18. november

Teden splošnih knjižnic, od 9.00 do 12.00, Knjižni sejem in makrame delavnica s kristalom, Knjižnica ATL Radovljica

Vukovi dnevi, ob 18.00, letni folklorni koncert KPŠHD Vuk Karadžić, vstop prost, Linhartova dvorana Radovljica

Nedelja, 19. november

Ris, ob 18.00, dokumentarni film, Švica, Francija, Linhartova dvorana *

Varuhi formule, ob 19.30, zgodovinska drama, Srbija, Slovenija, Severna Makedonija, Črna gora, Linhartova dvorana Radovljica *

Projekt Mladi in sodobna glasba, ob 18.00, v sodelovanju z Glasbeno matico Trst in La Casa de Kamna. Koncert Krhke tišine in nenaden vzklík. Stefan Projović in Ludovica Borsatti, harmoniki, dvorana Glasbene šole

Ponedeljek, 20. november

Angleške pravljice, ob 17.00, pravljčna ura v angleščini, kjer se bodo otroci naučili novih besed, pesmic in se zabavali, Knjižnica ATL

Dnevnik Ane Frank, ob 19.30, gledališče, za Linhartov gledališki abonma in izven, Linhartova dvorana Radovljica *

Torek, 21. november

Harmonija prostora in uma, ob 19.00, predavanje o tem, kako nered in preobilje predmetov vplivata na naše možgane, Knjižnica ATL

Četrtek, 23. november

Pravljčna urica, ob 17.00, tokrat v družbi knjižničarke Katarine, Knjižnica ATL Radovljica

Cajhnov jez na Lancovem, ob 18.30, vprašali se bomo, kako koristen in škodljiv je Cajhnov jez v obliki, kot ga poznamo že nekaj časa, kakšne so njegove prednosti in omejitve, Knjižnica ATL Radovljica

Petek, 24. november

Kužne bolezni skozi čas, ob 18.30, predavanje, Slomškova dvorana, Župnišče Radovljica

Varuhi formule, ob 19.00, zgodovinska drama, Srbija, Slovenija, Severna Makedonija, Črna gora, Linhartova dvorana Radovljica *

Sobota, 25. november

Koncert KPD Lesce, ob 19.00, letni koncert društva z naslovom: Le prid' te v vas, da nam bo kratek čas, Linhartova dvorana Radovljica

Nedelja, 26. november

Želja, ob 16.00, animirani film, sinhronizirano, ZDA, Linhartova dvorana Radovljica *

Poslednji heroj, ob 18.00, komična drama, Slovenija, Linhartova dvorana Radovljica *

Igre lakote: Balada o pticah pevkah in kačah, ob 19.45, akcijska pustolovščina, ZDA, Linhartova dvorana Radovljica *

Godalni kvartet Tartini, ob 18.00, Kroparski glasbeni abonma, VIII. koncert, Kulturni dom Kropa *

Ponedeljek, 27. november

Angleške pravljice, ob 17.00, pravljčna ura v angleščini, Knjižnica ATL Radovljica

Torek, 28. november

Maroko, ob 19.00, Maroko je turistična država, turisti jo obiskujejo preko celega leta. Kraljevska mesta kažejo nekdanjo veličino in današnji vrvež na njihovih tržnicah. Maroko nam bo v vsej svoji čarobnosti predstavil Janez Pretnar, Knjižnica ATL Radovljica

Sreda, 29. november

Buci – štruci jogica, ob 16.00, vadba za dojenčke, Knjižnica ATL Radovljica

Pravljčna jogica, ob 16.45, Knjižnica ATL Radovljica

Odprtje razstave Tovarna v vrtincu podob, 18.00, Razstava o tovarnah v radovljiški občini, kot sta jih skozi fotografski objektiv videla Adi Fink in Ivan Pipan, tovarna Veriga Lesce.

Poj mi pesem, ob 19.00, biografski dokumentarni film, Slovenija, Linhartova dvorana Radovljica *

Četrtek, 30. november

Tori in Lokita, ob 9.30, drama, Kino&kava, Belgija, Francija, Linhartova dvorana Radovljica* Dobrodošla, Zajčica Vivi, ob 17.00, na prvem srečanju z zajčico Vivi bodo otroci spoznavali sebe in si odgovorili na vprašanje Kdo sem jaz?, Knjižnica ATL

Moderna keramika, 18.00, predavanje akademskega slikarja in kiparja Nikolaja Mašukova, Galerija Šivčeva hiša.

Tori in Lokita, ob 19.00, drama, Belgija, Francija, Linhartova dvorana Radovljica *

Petek, 1. december

Praznični vstop v december, od 15.00 do 20.00 praznični sejem, ob 17.00 prižig luči s Kreaktiv, ob 18.00 koncert skupine Help! A Beatles Tribute Band in zaključni dogodek z Okusi Radol'ce, Linhartov trg

Sobota, 2. december

Tradicionalne prednovoletne ustvarjalne delavnice Kovaškega muzeja, 9.00, več informacij: MRO

December v Radovljici, od 10.00 do 13.00 Radol'ska tržnica, od 10.00 do 14.00 Pravljčni konji z rančem Sitar, trg pred cerkvi

Godalni orkester in solisti, ob 17.00, Felipe Kopušar, violina, Ravi Shrestha, kitara, Žan Legat, bandoneón; dirigent: Igor Zobin, Baročna dvorana

Nedelja, 3. december

December v Radovljici, od 10.00 do 19.00 Miklavžev sejem v Radovljiški graščini, od 11.00 do 16.00 ustvarjalna delavnica oblikovanja glin na vretenu, ob 16.00 prihod Miklavža s parkeljmi, ob 17.00 lutkovna predstava Zimska pravljica, Linhartov trg

Ponedeljek, 4. december

Angleške pravljice, ob 17.00, pravljčna ura v angleščini, Knjižnica ATL Radovljica

Torek, 5. december

Pečat lastne vrednosti, ob 19.00, Predstavitev knjige psihoterapevke in specialiste zaksone in družinske terapije, mag. Violete Irgl, Knjižnica ATL Radovljica

Koncert policijskega orkestra s Heleno Blagne, ob 19.00, Linhartova dvorana Radovljica *

Razstave

Glina za dušo, ves mesec, razstava čudovitih glinenih izdelkov otrok in odraslih, ki so nastali v delavnici 6thesenseART v Lescah, Knjižnica ATL Radovljica

Slovenija, od kod lepote tvoje, s pesmijo vas vabimo na literarni potep po Sloveniji in sodelovanju v bralni akciji Ta veseli knjižni svet, Knjižnica ATL Radovljica

Srečanje motoristov Harley-Davidson, Portorož, 11. 6. 2022; 1. 11.–30. 11., fotografska razstava Žarka Petroviča, F1 FZS, AFIAP, galerija Pasaža, Radovljiška graščina

Miti in legende na Zgornjem Gorenjskem, 4. 10.–30. 11., fotografska razstava Vide Markovc, F1 FZS, avla Kulturnega doma Kropa

Jezerko, 25. 9.–30. 11., fotografska razstava članov Fotografskega društva Radovljica, avla Doma dr. J. Benedika, Radovljica

Ulica, 1. 11.–31. 12., pregledna fotografska razstava članov Fotografskega društva Radovljica, galerija Pasaža, Radovljiška graščina

Kontakt za koledar prireditev

Informacije za koledar prireditev zbira javni zavod Turizem in kultura Radovljica, ki program dogodkov in prireditev objavlja na svoji spletni strani in v Deželnih novicah. Podatke lahko pošljete na naslov lovro.ozmec@radolca.si.

Nikolaj Mašukov v Šivčevi hiši

Prejšnji četrtek so v Galeriji Šivčeva hiša v Radovljici odprli razstavo del akademskega slikarja in kiparja Nikolaja Mašukova z naslovom Severni veter. Avtor bo v četrtek, 30. novembra, ob 18. uri v galeriji predaval o moderni keramiki, 21. decembra pa bo ob 18. uri na literarnem večeru predstavil avtorski knjigi Sibirske zgodbe in Pravljice izpod Vršiča.

FOTO: GORAZD KAVČIČ

Brat moj, ne rabiš tekmovat z menoj

Masharik se v novi pesmi Brat moj posveča svetu individualizma, ki je del našega vsakdana.

ALENKA BRUN

Domača zasedba Masharik (pevka in kitaristka Maša Bogataj, klaviaturist Luka Zemljčič, bobnar Bojan Marinko) predstavlja novo pesem z naslovom Brat moj, ki je izšla za prvencem Stran od oči. Tokrat se z občutno bolj bendovskim zvokom ukvarjajo z družbo, svetom individualizma, v katerem živimo danes. »Brat moj, ne rabiš tekmovat z menoj. Brat moj, vsak ima svoj mali

tekmovali med seboj, če si lahko raje pomagamo in gre tako vsem bolje?«

Pesem je že dobila videospot, ki gledalca popelje v čas odraščanja članov skupine, v dobo kaset. Skozi zgodbo treh najstnikov so prikazani druženje, tovarištvo, bratstvo. Tudi ko naredijo neumnost, držijo skupaj in svoje napake popravijo. Pod režijo se podpisuje Jan Filip Jordan Frangeš.

Trenutno skupina Masharik ustvarja in se posveča svoji

Skupina Masharik ima novo pesem Brat moj, zanjo pa so že posneli videospot. / FOTO: ARHIV ZASEDBE (MANJA ČREP)

boj,« se glasi refren. Pri tem Maša Bogataj, pevka in avtorica pesmi, dodaja: »Skupaj nam je lepše, kot če smo vsak zase. Zakaj bi ves čas

prvi dolgometražni plošči, ki naj bi luč sveta ugledala prihodnjo pomlad, do takrat pa občinstvu obljudljajo še kar nekaj nove glasbe.

Spominska slovesnost na Pokljuki

Združenje borcev za vrednote NOB Radovljica in Odbor Prešernove brigade v soboto, 2. decembra, ob 11. uri v počastitev ob 80. obletnice boja tretjega bataljona Prešernove brigade organizirata spominsko slovesnost. Prireditve bo na mestu boja, pri spomeniku na Gorelku v bližini hotela na Pokljuki. Slavnostni govornik bo generalmajor Slovenske vojske Andrej Osterman.

NOVO

SKRIVNOSTI

DOBREGA SPANCA

ENOSTAVNO ZASPITE, SPITE CELO NOČ. PREMAGAJTE TEŽAVE S SPANCEM TER POŽIVITE SVOJE TELO IN DUHA

CHRIS IDZIKOWSKI

Spanec je temeljno gorivo, ki nas poganja pri vseh aktivnostih tekom dneva. S tem priročnim vodnikom se boste naučili učinkovitih tehnik, s pomočjo katerih boste lahko hitreje zaspali in uživali v globljem spancu, ki vam bo dal energijo za cel dan.

160 strani, mehka vezava

18,60 EUR

Redna cena knjige je 21,90 eur, če jo kupite na Gorenjskem glasu je cena samo 18,60 eur.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Pridelali peso velikanko

MARJANA AHAČIČ

Kar dobrih pet kilogramov je tehtala velikanska pesa, ki so jo prejšnjo soboto izkopal na domači njivi Andreja Resmana, na kmetiji pr' Jurč na Zgornjem Otoku pri Radovljici.

»Česa takšnega na naši kmetiji še nismo videli; takšna pesa, ki se sicer uporablja za krmljenje živali, je običajno težka od dva do tri kilograma,« je pojasnil sin Uroš.

Povedal je tudi, da na očetovi kmetiji gospodarijo še »po domače«, tako da za izjemen pridelek zagotovo ni zaslužna pomoč kakršnih koli sodobnih pripravkov za spodbujanje rasti.

Kot pravi, je bil oče, sicer že več kot sedemdeset let naročnik Gorenjskega glasa, res ponosen na rekordno peso; dan za tem, na zahvalno nedeljo, so jo nesli k bogoslužju v bližnji cerkev sv. Andreja v Mošnjah.

Andrej Rasman s peso velikanko, ki je zrasla na njegovi njivi v Radovljici / FOTO: OSEBNI ARHIV

Merjenje hitrosti vozil na Gradnikovi cesti

Konec oktobra so z radarjem v stacionarnem ohišju, postavljenem na Gradnikovi cesti pri Šlandrovem domu v Radovljici, za obdobje enega meseca spet začeli meriti hitrost vozil. Meritve hitrosti bo spremljal medobčinski inšpektorat in redarstvo.

Bliža se čas obdarovanj

Podarite naročnino na časopis Gorenjski glas!

Podarite naročnino na časopis Gorenjski glas! Svoje najbližje boste razveselili vsak torek in petek, ko jih bo časopis Gorenjski glas pričakal v poštnem nabiralniku. Za vse možnosti naročnin pokličite 04/201 42 41 vsak delavnik od 8. do 15. ure, pišite na narocnine@g-glas.si ali kliknite na www.gorenjskiglas.si/prijavanoveganarocnika
Naj bodo letos prazniki še posebno čarobni.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Okusi Radol'ce v deseti izvedbi

Letos že deseto leto november v Radovljici zaznamujejo Okusi Radol'ce; tokrat je med šestimi ponudniki prvič tudi Restavracija Šobec.

MARJANA AHAČIČ,
ALENKA BRUN

Okusi Radol'ce tudi letos ves november ponujajo menije iz sledljivih sestavin in po enotni ceni 26 evrov, tokrat že deseto leto zapored. S podarkom na čim tesnejšem povezovanju z lokalnimi kmeti oziroma dobavitelji so že prvo soboto v oktobru po tradicionalni Radolški tržnici kot uvod v letošnje Okuse Radol'ce na zavodu za turizem namesto tradicionalne večerje pripravili kulinarčno doživetje Kosilo na kmetiji z Okusi Radol'ce.

Letos šest sodelujočih restavracij

Goste so popeljali na ogled kmetije Brinšek, ki deluje po standardih Demeter, kosilo pa so jim postregli na ekološki kmetiji Vegerila. Pripravili in postregli so ga kuharski

Zaključni dogodek, ko Okusi Radol'ce z ulično prehrano pospremijo prižig lučk na Linhartovem trgu, bo v petek, 1. decembra. Tudi tokrat bo ob tem potekal praznični sejem, za glasbo pa bodo poskrbeli Help! A Beatles tribute band.

mojstri iz šestih restavracij, združenih v Okuse Radol'ce. Letos so to: Hiša Linhart, Radovljica, Gostišče Tulipan, Lesce, Gostišče Draga, Begunje, Restavracija Tabor, Podbrezje, Šmeks Lounge Bar & Baffi house of pizza, Radovljica, in Restavracija Šobec, ki se je združenju priključila letos.

Kot je poudarila Kaja Beton, direktorica Zavoda Turizem in kultura Radovljica, se jim

Ekipa letošnjih Okusov Radol'ce s predstavnicama zavoda Turizem in kultura Kajo Beton in Blanko Grašič ter Tilnom Praprotnikom, lastnikom kmetije Vegerila

/ FOTO: TURIZEM IN KULTURA RADOVLJICA

kot organizatorjem zdi posebno pomembno prav dejstvo, da so jedi pripravljene iz lokalnih in sledljivih sestavin. Dobavitelji so zato navedeni ob meniju, ti pa so objavljeni na spletni strani zavoda za turizem www.radolca.si.

Visoka kvaliteta pomeni tudi višjo ceno

Kot še pravi Kaja Beton, se zavedajo, da se je cena menijev z začetnih 13 evrov, kolikor je bilo za trihodni meni treba odšteti v prvi izvedbi Okusov Radol'ce, v desetih letih zvišala na še enkrat toliko, a razumejo opozorila gostincev, da je ob vključevanju lokalnih sestavin, ponekod tudi ekoloških, nižjo ceno za kakovosten in celovit meni težko ponuditi.

»Cena je po desetih letih seveda višja, vendar pa so gostilne in restavracije, ki sodelujejo v mesecu lokalnih menijev, prehodile pomembno pot v smeri kakovosti surovin in priprave jedi. Od prvega motiva, ki je bil privabljanje ljudi v restavracije v mesecu novembru, saj je ta dotlej veljal za mesec praznih restavracij, smo

z leti vedno večji poudarek namenjali sledljivosti sestavin, lokalnim proizvajalcem ter povečanju kakovosti tako surovin kot tudi postreženih jedi,« poudarja Kaja Beton.

Kakovost v ospredju

»S tem so se pomembno spremenili ponujeni meniji ter tudi izbor restavracij. Če smo v prvih letih po začetku spodbujali predvsem domačine, da obiščejo čim več restavracij – če ne celo vse – in okusijo čim več novembrskih menijev, se zdaj zavedamo, da to ni več ne naš cilj ne namen novembrskih Okusov Radol'ce. Seveda si tako gostinci kot mi na turizmu želimo dobro zasadenih restavracij, a hkrati tudi dobrih in kakovostnih kulinarčnih doživetij ter uveljavitev lokalnih sestavin v gostinskih obratih,« pojasnjuje.

»Kakovost restavracij in jedi je stopila v ospredje predvsem po letu 2017, ko so restavracije ocenjevali prvič. S tem korakom, ki ga vsakih nekaj let ponovimo, lažje zagotavljamo kakovost ponudbe. Veseli smo, da ob vsakokratnih ocenjevanjih obrati, ki so člani že več let, zelo dobro napredujejo, kar je še en dokaz več, da smo skupaj močnejši in predvsem da je volja po izboljšavah velika.«

Sicer pa še navaja, da restavracije letos beležijo različne odzive; nekateri zaznavajo nekaj manj obiska kot v preteklih letih, Restavracija Šobec, ki letos sodeluje prvič, pa je z obiskom zelo zadovoljna.

Kopno in Voda

Kuharska ekipa Matevža Strajnarja je za prvo sodelovanje Restavracije Šobec na Okusih Radol'ce sestavila dva menija: mesnega so poime-

novali Kopno, ribjega Voda. Oba začenja pozdrav iz kuhinje in okusna, rahlo sladka juha: koruzni kremni kapučino s kuhanim kockicami in kapucinko. Pri mesnem meniju sledi raviol z dušeno svinjsko ličnico, omako sladkega refoška in suhih sliv ter drobljenimi lešniki; za njim pa krožnik, kjer govejemu medaljonu z »lava grilla« delajo družbo ajdov krapec z jurčki, krema iz korenja, demi-glance redukcija in goveji ocvirek.

Meni z imenom Voda po juhi ponuja raviol z jadransko kozico in mediteransko zeliščno omako, praženimi pinjolami in oljem kopra. Za glavno jed pa »vodni« meni ponuja najbolj znani file zlatovčice v teh krajih – Zupanove, na fregoli (testenine) s sušenim paradižnikom in espumo kozjega sira ter čipsom postrvi.

Zaključek prvega decembra

Zaključni dogodek, ko Okusi Radol'ce z ulično prehrano pospremijo prižig lučk na Linhartovem trgu, bo v petek, 1. decembra. Tudi tokrat bo ob tem potekal praznični sejem, za glasbo pa bodo poskrbeli Help! A Beatles tribute band.

Pestra bosta tudi sobota in nedelja za tem; na prvo decembrsko soboto bodo mesečno Radolško tržnico obiskali pravljčni konji z ranča Sitar, v nedeljo pa bo tudi letos potekal celodnevni sejem rokodelcev, ustvarjalcev in umetnikov v Radovljiški graščini. Popoldne bo mestno jedro obiskal Miklavž, ki bo otrokom prinesel lutkovno predstavo, so še pojasnili na zavodu za turizem.

Meni z imenom Voda: file Zupanove zlatovčice, fregula s sušenim paradižnikom, espuma kozjega sira in čips postrvi

/ FOTO: ALENKA BRUN